

Handbok för

Tillämpning av det europeiska småmålsförfarandet

enligt Europaparlamentets och rådets förordning
(EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande
av ett europeiskt småmålsförfarande

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1. Syfte med det europeiska småmålsförfarandet	7
1.2. Allmän bakgrund	7
1.3. Historisk och politisk bakgrund till förslaget	9
1.3.1. Konferensen i Down Hall	9
1.3.2. Politiskt sammanhang	10
1.4. Utveckling av det europeiska småmålsförfarandet	10
1.4.1. De första stegen mot förslaget	10
1.4.2. Förhandlingarna och de sex principerna	11
1.4.3. Den ändrade förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande – en översikt	12
1.5. Utveckling av EU:s civilrätt och samband med andra rättsakter	13
1.5.1. Utveckling av nya rättsakter och avskaffande av exekvatur	13
1.5.2. Samverkan med andra rättsakter – det europeiska betalningsförfarandet och Bryssel I-förordningen (omarbetning)	13
1.5.3. Europeiska rättsakter för alternativ tvistlösning och tvistlösning online	14
2. Förordningen om det europeiska småmålsförfarandet: Tillämpningsområde	16
2.1. Materiellt tillämpningsområde	17
2.1.1. Ekonomisk gräns för ett europeiskt småmål	17
2.1.2. Föremålet för tvisten – penningfordran och annan fordran	17
2.1.3. Föremålet för tvisten – tvisteföremål som inte omfattas	18
2.1.4. Föremålet för tvisten – tvisteföremål som omfattas	19
2.1.5. Privaträttens område – EU-domstolens tolkning	20
2.2. Förordningens geografiska tillämpningsområde	24
2.2.1. Allmänt geografiskt tillämpningsområde	24
2.2.2. Gränsöverskridande aktiviteter	24
2.3. Tillämplighet sett till tid	25
2.4. Tillämpligheten för andra EU-rättsakter	25
2.4.1. Bryssel I-förordningen (omarbetning)	25
2.4.2. Förordningarna om delgivning och bevisupptagning	26

2.4.3. Förordningarna om en europeisk exekutionstitel och ett europeiskt betalningsföreläggande	26
2.4.4. Övriga EU-rättsakter	28
2.5. Förhållande till nationell lagstiftning	28
2.5.1. Nationell processrätt	28
2.5.2. Nationell materiell rätt	29
3. Inledandet av förfarandet	30
3.1. Inledning och praktisk hjälp	31
3.2. Den behöriga domstolen	31
3.2.1. EU:s bestämmelser om domstols behörighet – Bryssel I (omarbetning)	31
3.2.2. Nationella bestämmelser om domstols behörighet	34
3.3. Hur man använder ansökningsformuläret	34
3.3.1. Bedömning av fordran	34
3.3.2. Hanteringen av ränta	35
3.4. Kostnad för att lämna in en ansökan	35
3.5. Handlingar som ska bifogas ansökningsformuläret	35
3.6. Insändande av ansökan till domstol	36
3.7. Språk	36
3.8. Förlikning inför domstol	36
4. Förfarandet efter det att domstolen mottagit ansökan	38
4.1. Kärandens rättelse eller komplettering av ansökningsformuläret	39
4.1.1. Domstolen kontrollerar ansökningsformuläret	39
4.1.2. Domstolen underrättar käranden i det fallet att fordran faller utanför tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet	39
4.1.3. Begäran om att käranden ska komplettera eller rätta ansökningsformuläret	39
4.2. Sändande av ansökningsformuläret till svaranden	40
4.2.1. Domstolen sänder en kopia av formulär A samt formulär C till svaranden	40
4.2.2. Tidsfrist	40
4.2.3. Delgivningsmetoder	40
4.3. Vad svaranden kan göra vid mottagandet av ansökningsformuläret	43
4.4. Fordran eller motfordran överstiger gränsen	44
4.5. Motfordran	44

4.6. Tidsfrister	45
4.7. Språk	45
5. Fastställande av de faktiska omständigheterna	46
5.1. Domstolens skyldighet i fråga om bestridda ärenden	47
5.1.1. Domstolen tar initiativet till att fastställa de faktiska omständigheterna	47
5.1.2. Domstolen ska fastställa sättet för bevisupptagning och vilket slag av bevisning som ska tas upp	47
5.2. Ytterligare uppgifter från käranden och svaranden	47
5.3. Domstolen beslutar att hålla en förhandling	48
5.3.1. Domstolen får hålla en förhandling endast om det är nödvändigt	48
5.3.2. Domstolen kan vägra att hålla en förhandling	48
5.4. Bevisupptagning	48
5.5. Användning av informations- och kommunikationsteknik	49
5.6. Domstolens funktioner	50
5.6.1. Domstolen leder förfarandet	50
5.6.2. Domstolen informerar parterna om procedurfrågor	50
5.7. Tidsfrister	51
6. Domen	52
6.1. Meddelande av dom	53
6.1.1. Tredskodom – allmänt	53
6.1.2. Tredskodom – genkäromål	53
6.2. Dom meddelas efter det att alla uppgifter inkommit och efter bevisupptagning	53
6.2.1. När ingen förhandling hållits	53
6.2.2. När förhandling hållits	53
6.3. Domens utformning och innehåll samt delgivning av den	54
6.3.1. En dom ska vara skriftlig för att kunna delges parterna	54
6.3.2. Språk i domen med avseende på delgivningen	54
6.3.3. Delgivning av domen till parterna	55
6.4. Kostnader	55
7. Förnyad prövning och överklagande	56
7.1. Förnyad prövning enligt det europeiska småmålsförfarandet	57

7.1.1. Grunder för förnyad prövning	57
7.1.2. Resultatet av en förnyad prövning	58
7.2. Överklagande	58
7.3. Rättsligt ombud vid förnyad prövning och överklagande	58
8. Erkännande och verkställighet	60
8.1. Erkännande och verkställighet – allmänna principer	61
8.1.1. Avskaffande av exekvatur	61
8.1.2. Verkställighetsförfarande – tillämplig lagstiftning	61
8.2. Krav enligt det europeiska småmålsförfarandet – verkställighetsförfarande	61
8.3. Hur intyget om dom används	62
8.3.1. Formulär D	62
8.3.2. Språk som intyget ska vara avfattat på	62
8.4. Hinder mot verkställighet och begränsning av verkställighet	63
8.4.1. Hinder mot verkställighet under exceptionella omständigheter	63
8.4.2. Förfarande för att invända mot verkställighet	63
8.4.3. Vilandeförklaring eller begränsning av verkställighet	63
8.5. Förfarande för verkställighet av en dom som meddelats i ett europeiskt småmålsförfarande	64
8.5.1. Steg för att verkställa domen	64
8.5.2. Verkställande myndigheter och organ	64
8.5.3. Språk – praktiska konsekvenser för verkställigheten	64
8.6. Förlikning inför domstol	65
9. Avslutande frågor	66
9.1. Advokat	67
9.1.1. I ett europeiskt småmålsförfarande krävs ingen advokat	67
9.1.2. Advokatkostnader	67
9.2. Information och hjälp	67
9.2.1. Information – allmänt	67
9.2.2. Information och hjälp till parterna	68
9.3. Översyn av det europeiska småmålsförfarandet	69
Referensmaterial och länkar	70

1

KAPITEL ETT
Inledning

1.1. Syfte med det europeiska småmålsförfarandet

Det europeiska småmålsförfarandet bidrar till målen att säkerställa möjligheterna till rättslig prövning och att inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i EU. Dess viktigaste syfte är att förenkla och skynda på lösningen av gränsöverskridande tvister om mindre värden inom EU och därigenom minska kostnaderna vid sådana tvister (se artikel 1 och skäl 1, 7, 8 och 36).

För att uppnå detta måste förfarandet vara relativt enkelt och framför allt ska det genomföras med hjälp av standardformulär som bifogas förordningen. Vidare har domstolarna fått en betydligt starkare roll när det gäller att leda ärendet framåt och fastställa omständigheterna i tvisten mellan parterna. Parterna kan ta del av förfarandet utan att behöva, och därmed ta kostnaderna för, juridisk rådgivning. Kravet på att medlemsländerna ska ge praktiskt stöd (artikel 11) hjälper parterna att navigera i förfarandet utan juridisk expertis. E-juridikportalen innehåller en del som är inriktad på det europeiska småmålsförfarandet, inklusive formulär och information som lämnas av medlemsstaterna i enlighet med artikel 25. Domen är verkställbar i andra medlemsstater utan att det krävs något mellanliggande förfarande för erkännande och verkställighet (s.k. exekvatur).

Förfarandet kan användas inte endast av enskilda personer eller konsumentgrupper, för vilka det kanske är särskilt lämpligt, utan också av små och medelstora företag som i sin verksamhet har hamnat i en gränsöverskridande tvist. För att uppnå målet att förfarandet ska vara snabbt måste tidsfrister som fastställts för de olika stegen i förfarandet iakttas. Minskade kostnader är också ett viktigt mål och det ankommer på domstolen att se till att en part inte åläggs att ersätta kostnader som är oproportionerliga i förhållande till fordrans värde.

1.2. Allmän bakgrund

Ett av de viktigaste områden som länge diskuterats när det gäller hur de civilrättsliga systemen fungerar, och särskilt när det gäller vanliga medborgares möjlighet att snabbt få tillgång till rättslig prövning och få ersättning för sina fordringar utan att behöva använda stora summor på juridisk hjälp, är tvister om mindre värden, särskilt sådana som avser enskildas personers fordringar mot företag eller andra enskilda personer och där tidsåtgång, arbetsinsatser och kostnader ofta inte alls står i proportion till fordrans värde.

För att åtgärda detta har många EU-medlemsstater i sina rättssystem utformat särskilda förfaranden som kännetecknas av att man försökt förenkla, minska kostnaden för och påskynda lösningen av tvister

där talan väckts av enskilda personer eller småföretag⁽¹⁾. Många av dessa förfaranden har ett antal gemensamma kännetecken, såsom begränsning av de kostnader som en part kan åläggas att ersätta, frånvaro av advokater, enklare bestämmelser om bevisning. Vidare åläggs domstolarna i allmänhet ett större ansvar för att leda ärendena framåt och snabbt nå en lösning i form av ett domstolsavgörande eller en överenskommelse mellan parterna.

De problem som har föranlett att dessa initiativ vidtagits i de nationella rättssystemen är desto tydligare vid gränsöverskridande tvister om mindre värden mellan EU-medlemsstaterna, eftersom det i denna situation uppstår ytterligare problem på grund av bristande kännedom om de andra medlemsstaternas förfaranden samt att man måste använda olika språk. Detta har resulterat i inrättandet av det europeiska småmålsförfarandet (punkt 1.3) samt inrättandet av alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och tvistlösning online på EU-nivå, däribland plattformen för tvistlösning online (punkt 1.5.3).

⁽¹⁾ För en beskrivning av vad som särskilt kännetecknar de nationella småmålsförfarandena hänvisas till grönboken KOM(2002) 746 slutlig, se punkt 1.4.1 och fotnot 8 nedan.

1.3. Historisk och politisk bakgrund till förslaget

1.3.1. Konferensen i Down Hall⁽²⁾

Mot bakgrund av de ovan beskrivna svårigheterna är det mycket logiskt att det tidigt togs ett initiativ för att undersöka möjligheterna att inrätta ett särskilt förfarande på EU-nivå för handläggningen av konsumenttvister och tvister om mindre värden. Under det brittiska ordförandeskapet, första halvåret 1998, anordnades därför en konferens i Storbritannien där man diskuterade möjligheterna att inrätta ett europeiskt förfarande för handläggningen av konsumenttvister och andra tvister om mindre värden.

I konferensen deltog ett betydande antal experter från olika EG-medlemsstater och företrädare för de europeiska institutionerna. Föredrag hölls om olika slag av förfaranden inom och utanför Europa⁽³⁾. Under konferensen uppkom en allmän samsyn om att det vore värdefullt att utarbeta ett särskilt europeiskt förfarande för konsumenttvister och andra tvister om mindre värden som kunde

tillämpas vid tvistlösning inom EG, särskilt med tanke på den ökade rörligheten för personer och varor över gränserna och de uppenbara svårigheterna för enskilda och småföretag att få ersättning för sina fordringar.

⁽²⁾ Konferensen ägde rum i Down Hall, Hatfield Heath, Hertfordshire, den 22–23 juni 1998. I grönboken (sidan 59/60 och fotnot 185) hänvisas till konferensen och den rapport som den resulterade i.

⁽³⁾ Deltagarna fick t.ex. höra om småmålsförfaranden i Singapore, som genomförs via internet, samt förfaranden i Lissabon för handläggning av konsumenttvister som även tillämpades i gränsöverskridande ärenden mellan Portugal och Spanien.

1.3.2. Politiskt sammanhang

Efter det att Amsterdamfördraget hade antagits gjordes en rad politiska uttalanden. Det viktigaste av dessa återfinns i slutsatserna från toppmötet i Tammerfors, som var det första mötet mellan EG:s regeringschefer för att diskutera rättsliga frågor⁽⁴⁾. Detta uttalande följdes av ett åtgärdsprogram som antogs för att genomföra slutsatserna från Tammerfors⁽⁵⁾, vilket senare även togs med i Haagprogrammet⁽⁶⁾.

1.4. Utveckling av det europeiska småmålsförfarandet

1.4.1. De första stegen mot förslaget

År 2000 tog Europeiska kommissionen initiativet genom att skicka ut en enkät om småmålsförfarandena i EG-medlemsstaterna⁽⁷⁾. Enkäten följdes av en grönbok som offentliggjordes till följd av de ändringar av EG-fördraget som gjorts i enlighet med Amsterdamfördraget och slutsatserna från Tammerfors. Grönboken innehöll olika förslag till åtgärder som kunde vidtas för att fullgöra de politiska åtaganden som redan gjorts, bland annat att inrätta ett förenklat förfarande för tvister om mindre värden i syfte att underlätta tillgången till rättsväsendet. Den täckte också frågor som rör ett europeiskt betalningsföreläggande gällande obestridna fordringar⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Se skäl 4; punkterna 30 och 34 i slutsatserna på http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_sv.htm, som har följande lydelse när det gäller tvister om mindre värden –punkt 30 – Europeiska rådet uppmanar rådet att på grundval av förslag från kommissionen upprätta miniminormer för att säkerställa ... särskilda, gemensamma regler för förenklade och påskyndade förfaranden vid mindre, gränsöverskridande konsument- och handelstvister ... " och i punkt 34 – "När det gäller civilrättsliga ärenden uppmanar Europeiska rådet kommissionen att lägga fram förslag om en ytterligare minskning av de mellanliggande åtgärder som fortfarande krävs för att möjliggöra erkännandet och verkställigheten av avgörandena och domarna i den anmodade staten. Som ett första steg bör dessa mellanliggande förfaranden avskaffas när det gäller beslut i mindre konsument- och handelstvister ...".

⁽⁵⁾ Se avsnitt 1.B.4 i åtgärdsprogrammet som offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 15 januari 2001, C12/1 på s. 4; se också skäl 5.

⁽⁶⁾ Se punkt 3.4.2 i åtgärdsprogrammet som offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 3 mars 2005, C53/1 på s. 53.

⁽⁷⁾ Se Evelyn Serverins rapport "Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance etc", Cachan, 2001, som det även hänvisas till i fotnot 2 på sida 8 i grönboken.

⁽⁸⁾ Grönbok KOM(2002) 746 slutlig, offentliggjord den 20 december 2002; grönboken nämns i skäl 6.

Kommissionen lade fram ett förslag till förordningen i mars 2005⁽⁹⁾ efter att tidigare ha lämnat förslaget till det europeiska betalningsförfarandet⁽¹⁰⁾. Förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande trädde i kraft den 1 januari 2009.

1.4.2. Förhandlingarna och de sex principerna

Eftersom det rådde allmän politisk enighet om behovet av att som ett alternativ till de nationella förfarandena inrätta ett europeiskt småmålsförfarande för handläggningen av gränsöverskridande tvister, kunde förhandlingarna koncentreras på sakinnehållet i förfarandet. En av de svåra frågor där förhandlingarna körde fast var den övre gränsen för fordrans värde, dvs. svaret på frågan "Vad är en tvist om mindre värden?". En del medlemsstater ville ha en relativt låg gräns, medan andra ville ha en gräns som skulle möjliggöra handläggning av flertalet konsumenttvister. Slutligen nåddes en kompromiss vid behandlingen i Europaparlamentet och rådet.

Ett avgörande steg under behandlingen i rådet var när justitieministrarna antog ett antal principer som skulle utgöra

grundvalen för förhandlingarna och för själva förfarandet. Dessa principer, som fastställdes i ett dokument från ordförandeskapet som lämnades till ministrarna i november 2005⁽¹¹⁾ är följande:

- Det europeiska småmålsförfarandet bör vara huvudsakligen skriftligt – se artikel 5.1 och skäl 14.
- En muntlig förhandling bör hållas, om domstolen anser att det är nödvändigt.
- För att garantera att förfarandet genomförs skyndsamt och effektivt bör tidsfrister fastställas vid olika steg i förfarandet.
- Användandet av modern kommunikationsteknik bör uppmuntras för att underlätta genomförandet av muntliga förhandlingar och bevisupptagning – se artikel 8 och 9.1.
- Det bör inte vara obligatoriskt att företrädas av ombud – se artikel 10.
- Domstolen bör se till att eventuella kostnader som ska ersättas av den förlorande parten är proportionerliga med hänsyn till fordrans värde – se artikel 16.

Som det framgår av texten i förordningen antogs ovanstående principer och de utgör nu en viktig grund för förfarandet.

⁽⁹⁾ KOM(2005) 87 slutlig, offentliggjord den 15 mars 2005.

⁽¹⁰⁾ KOM(2004) 173 slutlig, offentliggjord den 25 maj 2004.

⁽¹¹⁾ Not från ordförandeskapet till rådet nr 15054/05 av den 29 november 2005, JUSTCIV 221/CODEC 1107.

1.4.3. Den ändrade förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande – en översikt

Det europeiska småmålsförfarandet utvärderades 2013⁽¹²⁾ och samma år offentliggjorde Europeiska kommissionen en rapport⁽¹³⁾ och antog ett förslag⁽¹⁴⁾ om ändring av förordningen. De viktigaste slutsatserna var att förfarandet hade underlättat gränsöverskridande tvistemål som gäller ett mindre värde inom EU och att det hade sänkt kostnaderna för och längden på förfaranden. Förfarandet var emellertid underutnyttjat på grund av det begränsade tillämpningsområdet och okunskap om förfarandet i vissa medlemsstaters rättspraxis. Dessutom rapporterades några mindre brister i bestämmelserna.

År 2015 antogs förordning nr 2015/2421, om ändring av förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande. Den ändrade versionen av den europeiska småmålsförordningen trädde i kraft den 14 juli 2017. Det viktigaste ändringsförslaget var att höja den monetära gränsen för förfarandet från 2 000 euro till 5 000 euro (artikel 2). De flesta andra ändringsförslag syftar till att stärka användningen av teknik för distanskommunikation, bland annat för att utföra muntliga förhandlingar

(artikel 8) och bevisupptagning (artikel 9) och möjliggöra elektronisk delgivning av handlingar (artikel 13) och betalningsmedel på distans för domstolsavgifter (artikel 15a).

Andra ändringar är förtydligandet av att det europeiska småmålsförfarandet ska vara skriftligt (artikel 5), att parterna ska få praktisk hjälp (artikel 11) och att regeln om miniminormer för förnyad prövning klargörs (artikel 18). Nya bestämmelser införs avseende kravet på att domstolsavgifterna inte får vara orimligt höga (artikel 15 a), språket i intyget (artikel 21 a) och förlikning inför domstol (artikel 23 a).

Dessutom ändrades genom förordning nr 2015/2421 en bestämmelse i betalningsföreläggandet⁽¹⁵⁾. I artikel 17 i den förordningen föreskrivs nu en överföring till det europeiska småmålsförfarandet om svaranden bestrider det europeiska betalningsföreläggandet, där det europeiska småmålsförfarandet är tillämpligt.

⁽¹²⁾ Bedömning av de socioekonomiska effekterna av de politiska alternativen för Europas framtid Förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande, slutrapport, RDT-L05-2010, Deloitte, Bryssel, 19.7.2013.

⁽¹³⁾ COM(2013) 795 final.

⁽¹⁴⁾ COM(2013) 794 final.

⁽¹⁵⁾ Förordning nr 1896/2006.

1.5. Utveckling av EU:s civilrätt och samband med andra rättsakter

1.5.1. Utveckling av nya rättsakter och avskaffande av exekvatur

Sedan den europeiska småmålsförordningen antogs har ett antal nya rättsakter skapats och befintliga rättsakter har ändrats. En nyhet i den europeiska småmålsförordningen och det europeiska betalningsförfarandet var avskaffandet av exekvatur, förfarandet där en dom från en medlemsstat får verkställighet i en annan. Exekvatur har samtidigt också avskaffats genom den viktigaste rättsakten inom gränsöverskridande tvister, Bryssel I-förordningen (omarbetning)⁽¹⁶⁾, men där finns inte de funktioner som underlättar lösningen av tvister om mindre värden. Vidare är grunderna för att åberopa hinder mot verkställighet i verkställighetsmedlemsstaten, med hjälp av ett nationellt förfarande, mer omfattande i Bryssel I-förordningen (omarbetning) än i det europeiska småmålsförfarandet och det europeiska betalningsföreläggandet, vilket kan påskynda verkställigheten. Kapitel 7 i den här handboken handlar om överklagande och förmyd prövning.

1.5.2. Samverkan med andra rättsakter – det europeiska betalningsförfarandet och Bryssel I-förordningen (omarbetning)

De två förordningarna som är närmast kopplade till småmålsförordningen är förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande och Bryssel I-förordningen (omarbetning) som nämns i punkt 1.5.1 i den här handboken. Det europeiska småmålsförfarandet och det europeiska betalningsföreläggandet förhandlades fram under samma period och var de första europeiska förfarandena på det civilrättsliga området. Det europeiska småmålsförfarandet gäller både bestridda och obestridda fordringar i gränsöverskridande ärenden med ett värde på högst 5 000 euro, medan det europeiska betalningsföreläggandet bara gäller för obestridda fordringar, och den tillämpningen är inte begränsad till ett maximibelopp. Enligt beskrivningen i punkt 1.4.3 i den här handboken anges förhållandet mellan dessa två rättsakter i artikel 17 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande, som hänvisar till det europeiska småmålsförfarandet i fall där det europeiska betalningsföreläggandet bestrids, och förutsatt att fordran är inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet. Dessutom gäller de särskilda reglerna för delgivning av handlingar som fastställs i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande som standardregler (artikel 13.4 i förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande). Se även punkt 2.4.3 i den här handboken.

⁽¹⁶⁾ Förordning nr 1215/2012.

Bryssel I-förordningen (omarbetning) är av betydelse för att bestämma vilken domstol som har behörighet för en fordran i det europeiska småmålsförfarandet i den mening som avses i artikel 4 i förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande. I ansökningsformulär A hänvisas till behörighetsreglerna i denna förordning. I artikel 3 i förordningen om det europeiska småmålsförfarandet, om gränsöverskridande fall, hänvisas vidare till denna förordning för att bestämma parternas hemvist. Dessutom ska vissa termer som används i förordningen om det europeiska småmålsförfarandet tolkas med bestämmelserna i Bryssel I (omarbetning), i synnerhet "mål på privaträttens område" i den mening som avses i artikel 2.1. Se även punkt 2.4.1.

Andra rättsakter som är viktiga för tillämpningen av det europeiska småmålsförfarandet är förordningen om delgivning av handlingar⁽¹⁷⁾ och förordningen om bevisupptagning⁽¹⁸⁾, som gäller som standardregler i den mån förordningen om det europeiska småmålsförfarandet inte innehåller särskilda regler för gränsöverskridande tjänster eller bevis. Se även punkt 2.4.2 i den här handboken.

1.5.3. Europeiska rättsakter för alternativ tvistlösning och tvistlösning online

Det europeiska småmålsförfarandet bör också ses i samband med målet för EU:s civilrätt att lösa tvister på bästa möjliga sätt. Det blir allt viktigare i medlemsstaterna att hitta system för alternativ tvistlösning inom konsumentområdet och mindre affärstvister för vilka det europeiska småmålsförfarandet är tillämpligt. För att underlätta tvistlösning vid domstol innehåller 2008 års medling⁽¹⁹⁾ minimiregler för medling i gränsöverskridande tvister. 2013 antogs direktivet om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister⁽²⁰⁾ och förordningen om tvistlösning online vid konsumenttvister⁽²¹⁾. Direktivet om alternativ tvistlösning gäller både inhemska och gränsöverskridande ärenden och innehåller regler om alternativa tvistlösningsorgan och förfaranden, information som ska tillhandahållas konsumenterna och näringsidkare samt samarbete mellan alternativa tvistlösningsorgan och utsedda nationella myndigheter. Inom ramen för förordningen om tvistlösning online finns det en webbplats för tvistlösning ([plattformen för tvistlösning online](#)) där klagomål kan lämnas in och lösas av lämpliga behöriga nationella myndigheter⁽²²⁾.

⁽¹⁷⁾ Förordning nr 1393/2007.

⁽¹⁸⁾ Förordning nr 1206/2001.

⁽¹⁹⁾ Direktiv 2008/52/EG.

⁽²⁰⁾ Direktiv 2013/11/EU.

⁽²¹⁾ Förordning (EU) nr 524/2013.

⁽²²⁾ Se <http://www.odreurope.com/eu-odr-plattform>

2

KAPITEL TVÅ

Förordningen om det europeiska småmålsförfarandet: Tillämpningsområde

Förordningens tillämpningsområde anges i artikel 2 och 3. Det mest utmärkande är tvistens ekonomiska gräns, föremålet för tvisten och tvistens gränsöverskridande karaktär. Om en tvist ligger utanför förordningens tillämpningsområde ska domstolen underrätta den sökande om detta. Om den sökande inte återkallar sin ansökan ska ärendet hanteras i enlighet med de nationella förfarandereglererna i den medlemsstat där förfarandet genomförs (artikel 4.3).

2.1. Materiellt tillämpningsområde

För att en tvist ska omfattas av det europeiska småmålsförfarandets materiella tillämpningsområde måste två villkor vara uppfyllda enligt förordningen, varav det ena avser en ekonomisk gräns för fordringarna och det andra föremålet för själva tvisten. Tvister vilkas föremål faller inom den allmänna beskrivningen "mål på privaträttens område" omfattas i allmänhet av förordningens tillämpningsområde, men det finns ett antal begränsningar och undantag. Uttrycket "privaträttens område" har getts en vid tolkning av Europeiska unionens domstol.

2.1.1. Ekonomisk gräns för ett europeiskt småmål

Efter de ändringar som infördes genom förordning nr 2015/2421 (se punkt 1.4.3 i den här handboken) gäller det europeiska småmålsförfarandet för fordringar som inte överstiger 5 000 euro.

Liknande övre gränser, även om värdena varierar i medlemsstaterna, gäller även i nationella småmålsförfaranden. Denna gräns gäller även en motfordran, ett genkärsmål, och om genkärsmålet överskrider gränsen gäller både fordran och genkärsmålet i enlighet med nationell processrätt (artikel 5.7).

I artikel 2.1 anges hur värdet av fordran ska fastställas. Värdet ska, för det första, vara det värde som fordran har på den dag då ansökan mottas av den domstol som är behörig att avgöra tvisten. Värdet ska, för det andra, beräknas exklusive ränta som yrkas på själva huvudfordran, samt exklusive omkostnader och utlägg som kan komma att läggas till fordran. Dock utestängs inte t.ex. en fristående fordran som endast avser räntebetalningar på en skuld vilken redan har betalats⁽²³⁾.

2.1.2. Föremålet för tvisten – penningfordran och annan fordran

Till skillnad från förfarandet för ett europeiskt betalningsföreläggande, som är begränsat till penningfordringar, kan även andra fordringar omfattas av det europeiska småmålsförfarandet, såsom det framgår av punkt 7 i ansökningsformuläret. För information om hur man fyller i ansökningsformuläret, se punkt 3.2 nedan. Vid en annan fordran än en penningfordran kan kåranden t.ex. ansöka om ett föreläggande för att förhindra ett brott, t.ex. intrång eller skada på egendom, eller för att säkerställa att en

⁽²³⁾ Se punkt 4.5 nedan när det gäller genkärsmålets värde och dess verkningar vid avgörandet av huruvida en fordran omfattas av förfarandet eller inte.

skyldighet fullgörs, t.ex. en varuleverans eller annat fullgörande av avtal. En annan fordran än en penningfordran får inte ha ett värde som överstiger den ekonomiska gräns som fastställts för det europeiska småmålsförfarandet.

2.1.3. Föremålet för tvisten – tvisteföremål som inte omfattas

2.1.3.1. Generella områden som inte omfattas

I förordningen anges vissa områden som inte omfattas av det materiella tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet, trots att de annars kan anses omfattas av "privaträttens område". Dessa områden är skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor samt statens ansvar för handlingar och underlåtenhet vid utövandet av statens myndighet ("acta iure imperii"). Om en ansökan avser sådana frågor, avslår den mottagande domstolen i allmänhet ansökan på eget initiativ, eftersom ansökan inte omfattas av tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet.

2.1.3.2. Specifika tvisteföremål som inte omfattas enligt artikel 2.2

Förordningen är inte heller tillämplig på vissa andra tvister som kan anses falla inom privaträttens område. Dessa undantag, som är mer omfattande än och inte helt överensstämmer med dem i förordningarna om ett europeiskt betalningsföreläggande föreskrivs i artikel 2.2. och återges i rutan här intill.

- (a) Fysiska personers rättsliga status eller rättskapacitet.
- (b) Makars förmögenhetsförhållanden.
- (c) Underhållsskyldighet som har sin grund i familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svägerlagsförhållande.
- (d) Testamenten och arv, inbegripet underhållsskyldighet som har sin grund i dödsfall.
- (e) Konkurs, ackord och liknande förfaranden.
- (f) Social trygghet.
- (g) Skiljeförfaranden.
- (h) Arbetsrätt.
- (i) Nyttjanderätt till fast egendom, utom talan om penningfordringar.
- (j) Kränkningar av privatlivet eller personlighetsskyddet, inberäknat ärekränkning.

2.1.4. Föremålet för tvisten – tvisteföremål som omfattas

2.1.4.1. Privaträttsliga ärenden – allmänt

De tvisteföremål som omfattas av tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet är i huvudsak sådana som hör till *privaträttens område*. Som det anges i artikel 2.1. i förordningen är innebörden av detta uttryck inte beroende av vilken domstol som prövar tvisten eller den nationella lagstiftningen i medlemsstaterna. Uttrycket ska tolkas så att det är i linje med den självständiga tolkningen av uttrycket i andra EU-rättsakter, inbegripet Bryssel I-förordningen (omarbetning) samt förordningarna om ett europeiskt betalningsföreläggande.

2.1.4.2. Innebörden av uttrycket privaträttens område

Uttrycket privaträttens område definieras inte i förordningen, men i allmänhet görs åtskillnad mellan privaträttsliga ärenden och offentligrättsliga ärenden och Europeiska unionens domstol har meddelat ett antal domar där den fastställt åtskillnadens innebörd och följer inom ramen för olika rättsakter. Trots denna åtskillnad har EU-domstolen slagit fast att det finns vissa offentligrättsliga ärenden som icke desto mindre kan anses omfattas av privaträttens område. Detta beror i viss grad på avgöranden som meddelats av EU-domstolen och som avser tolkningen av andra rättsakter, särskilt Bryssel I-förordningen (omarbetning) och dess föregångare. Närmare uppgifter om dessa avgöranden finns nedan i punkt 2.1.5.

2.1.5. Privaträttens område – EU-domstolens tolkning

2.1.5.1. En självständig innebörd

Europeiska unionens domstol har i ett antal mål slagit fast att i syfte att säkerställa en rättvis och enhetlig tillämpning av de rättigheter och skyldigheter som följer av en rättsakt kan begreppet "privaträttens område" inte tolkas mot bakgrund av ett enda rättssystem, utan måste ges en självständig innebörd beroende på den berörda EU-lagstiftningens syften och systematik och de allmänna principer som framgår av de nationella rättssystemen som helhet betraktade. Domstolen har i allmänhet ansett att följande två faktorer är relevanta för att avgöra huruvida en tvist är privaträttslig:

- Föremålet för tvisten, vilket utgör grunden för talan och avgör vilken typ av talan det rör sig om.
- De berörda parterna och karaktären på rättsförhållandet mellan dem.

För att förstå EU-domstolens resonemang i denna fråga, se domen *Apostolides v Orams*⁽²⁴⁾ där domstolen sammanfattade sin ståndpunkt i förhållande till Bryssel I-förordningen (föregångaren till Bryssel I-förordningen (omarbetning)) på följande sätt:

"Enligt fast rättspraxis är det – för att i möjligaste mån säkerställa att de rättigheter och skyldigheter som följer av förordning nr 44/2001 är lika och enhetliga för medlemsstaterna och för berörda personer – av vikt att inte tolka begreppet "privaträttens område" som en ren hänvisning till nationell rätt i endera av de berörda staterna. Nämda begrepp ska ses som ett självständigt begrepp som ska tolkas mot bakgrund av dels förordningens mål och systematik, dels de allmänna principer som har sitt ursprung i de nationella rättssystemen som helhet betraktade. En självständig tolkning av begreppet "privaträttens område" innebär att vissa typer av domstolsavgöranden ska anses uteslagna från tillämpningsområdet för förordning nr 44/2001 på grund av faktorer som karakteriserar rättsförhållandet mellan parterna i målet eller på grund av tvistens föremål ..."

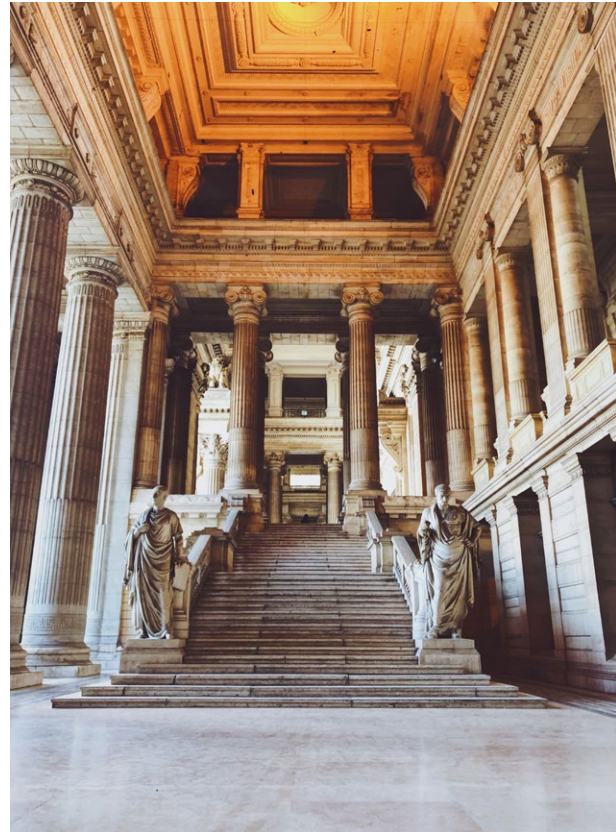
⁽²⁴⁾ Se domen i mål C-420/07 (REG 2009, s. I3571), särskilt punkterna 41 och 42, där det hänvisas bland annat till domen i mål C29/76, LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG mot Eurocontrol (REG 1976, s. 1541), och den nyare domen i mål C-292/05, Lechoritou mot Dimisiotis Omospondikis Dimokratias tis Germanias (REG 2007, s. I1519).

2.1.5.2. Tvister som inbegriper en offentlig myndighet

När det gäller tvister där en av parterna är en offentlig myndighet har EU-domstolen ansett att en fråga inte kan hänföras till "privaträttens område" om den rör en tvist mellan en offentlig myndighet och en privatperson och den förstnämnda utövar en offentlig maktbefogenhet. Domstolen har således gjort åtskillnad mellan tvister i sådana ärenden (*acta iure imperii*), som i samtliga fall faller utanför begreppet "privaträttens område" i den mening som avses i förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande, och *acta iure gestionis*, som i allmänhet rör tvister av privaträttslig karaktär där staten är part och som omfattas av begreppet. Beträffande denna fråga konstaterande domstolen följande i domen i målet Apostolides⁽²⁵⁾:

"Domstolen har ... funnit att även om vissa avgöranden i tvister mellan en offentlig myndighet och ett privaträttsligt subjekt kan omfattas av detta begrepp, så förhåller det sig annorlunda när den offentliga myndigheten utövar offentliga maktbefogenheter... Det förhållandet att en av parterna i tvisten har utövat offentliga maktbefogenheter, på grund av att parten i fråga har utövat befogenheter som avviker från de rättsregler som är tillämpliga i förhållandet mellan enskilda, innebär att tvisten inte rör privaträttens område ..."

⁽²⁵⁾ Se ovan fotnot 17.

2.1.5.2.1. Avgöranden i EU-domstolen som illustrerar skillnaden

Det är inte alltid enkelt att i praktiken skilja mellan de tvister som omfattas av begreppet "privaträttens område" och de som inte gör det. Domstolen har prövat denna fråga i ett antal mål. Några exempel ges i rutan nedan.

Tvister som domstolen ansett faller inom "privaträttens område":

Domen i mål C-172/91, Sonntag mot Waidmann (REG 1993, s. I1963). En talan om ersättning för skada som drabbat en enskild till följd av ett brott är civilrättslig till sin natur. En sådan talan faller dock ändå utanför begreppet "privaträttens område" i sådana fall där skadevållaren är att betrakta som en offentlig myndighet som handlat inom ramen för sin myndighetsutövning (i målet i fråga ansågs det att en lärare i sin undervisning av elever inte omfattas av uttrycket "utövar en offentligrättslig maktbefogenhet").

Domen i mål C167/00, Verein für Konsumenteninformation mot Karl Heinz Henkel (REG 2002, s. I8111). En talan som väckts av en konsumentskyddsorganisation i förebyggande syfte för att hindra en näringsidkare från att använda sig av oskäliga villkor i avtal med privatpersoner.

Domen i mål C271/00, Gemeente Steenberghe mot Baten (REG 2002, s. I10489). En regresstalan som ett offentligt organ har väckt mot ett privat rättssubjekt för att återfå belopp som det har erlagt såsom socialt bistånd till denna persons tidigare maka och till hans barn, under förutsättning att grunderna för talan och de närmare bestämmelserna om hur talan i fråga ska väckas och föras regleras genom allmänna bestämmelser om underhållsskyldighet. När regresstalan väcks med stöd av bestämmelser genom vilka lagstiftaren har givit det offentliga organet en särskild befogenhet kan talan inte anses vara hänförlig till "privaträttens område".

Domen i mål C266/01, Préservatrice foncière TIARD mot Nederländerna (REG 2003, s. I4867). En talan som en stat har väckt mot ett privaträttsligt subjekt om fullgörande av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att göra det möjligt för en annan person att ställa en av staten krävd och definierad säkerhet, under förutsättning att rättsförhållandet mellan borgenären och borgensmannen, såsom det följer av borgensavtalet, inte innebär ett utövande av maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda.

Domen i mål C265/02, Frahuil SA mot Assitalia (REG 2004, s. I1543). En talan som med stöd av ett juridiskt övertagande av rättigheter väckts mot en importör som var skyldig att erlagga tullar av en borgensman som har erlagt dessa tullar till tullmyndigheterna i enlighet med ett borgensavtal, enligt vilket denne gentemot dessa

myndigheter åtog sig att ansvara för att det transportföretag som huvudgäldenären ursprungligen hade gett i uppdrag att betala skulden erlade ifrågavarande tullar, måste anses omfattas av uttrycket "på privaträttens område".

Domen i det ovannämnda målet *Apostolides*. En talan om erkännande och verkställighet av ett beslut om att skadestånd ska betalas för rättsstridigt förvärv av en fastighet, att fastigheten ska återlämnas och återställas i ursprungligt skick samt att eventuella övriga olagliga ingrepp på fastigheten ska upphöra, när målet vid den nationella domstolen avser en tvist mellan enskilda som inte avser uppträdanden eller förfaranden som förutsätter ett utövande av offentliga maktbefogenheter, utan handlingar som utförts av enskilda.

Domen i mål C406/09, *Realchemie Nederland BV mot Bayer CropScience AG* (ECLI:EU:C:2011:668). En talan om erkännande och verkställighet av ett beslut om utdömande av vite i syfte att säkerställa efterlevnaden av ett domstolsavgörande som meddelats i ett mål på privaträttens område, vilket avsåg intrång i ett aktiebolags immateriella rättigheter.

Domen i mål C551/159, *Pula Parking d.o.o. mot Sven Klaus Tederahn* (ECLI:EU:C:2017:193). Ett tvistemål som åberopats av ett bolag som ägs av en lokal myndighet mot en fysisk person med hemvist i en

annan medlemsstat för att återkräva en obetald skuld för parkering på en allmän parkeringsplats, vars verksamhet har delegerats till det bolaget av den myndigheten, som inte på något sätt är bestraffande, utan endast utgör hänsyn till en tjänst som tillhandahålls, ska anses vara hänförligt till "privaträttens område".

Tvister som domstolen ansett inte faller inom "privaträttens område":

Domen i det ovannämnda målet *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG mot Eurocontrol*. En talan av en offentlig myndighet som inrättats genom ett internationellt fördrag, vilken avsåg indrivning av avgifter från ett privat rättssubjekt för utnyttjande av denna myndighets utrustning och tjänster, när sådant nyttjande var obligatoriskt och avgifterna fastställdes ensidigt.

Domen i mål C814/79, *Nederländerna mot Rüffer* (REG 1980, s. 3807). En talan som en offentlig myndighet med ansvar för övervakningen av offentliga vattenvägar väckte mot en fartygsägare inom ramen för utövandet av sina offentliga befogenheter och som avsåg indrivning av kostnader som uppkommit i samband med bärgningen av ett fartyg som varit inblandat i en kollision.

Domen i det ovannämnda målet Lechouritou mot Dimosiotis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias⁽²⁶⁾, se ovan. En talan om ersättning från den berörda staten som väckts av företrädare för offren och de överlevande i en massaker som i krigstid utförts av väpnade styrkor.

⁽²⁶⁾ Citerad i not 17 ovan.

2.2. Förordningens geografiska tillämpningsområde

2.2.1. Allmänt geografiskt tillämpningsområde

Förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande är tillämplig i alla EU-medlemsstater utom Danmark (skäl 38).

2.2.2. Gränsöverskridande aktiviteter

Det europeiska småmålsförfarandet är endast tillämpligt i "gränsöverskridande" fall, dvs. fall där åtminstone en av parterna har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan medlemsstat än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen (för denna definition se artikel 3.1). I skäl 5 i ändringsförordning nr 2015/2421 specificeras att ett gränsöverskridande fall bör anses föreligga när minst en av parterna har sitt hemvist eller sin vanliga

vistelseort i en annan medlemsstat, som är bunden av denna förordning, än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen. Tillägget "bunden av denna förordning" innebär att detta inte är aktuellt när parten som inte är bosatt i den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i Danmark.

I artikel 3.3 föreskrivs att den relevanta tidpunkten för att avgöra om det föreligger ett gränsöverskridande fall är den dag då den behöriga domstolen mottar ansökningsformuläret. Det erinras om att uppgifter som visar att detta villkor är uppfyllt ska lämnas i del 5 i ansökningsformulär A.

2.2.2.1. Käranden från länder utanför EU

Med beaktande av definitionen av "gränsöverskridande" och verkningarna av den omarbetade Bryssel I-förordningens bestämmelser om domstols behörighet kan under vissa omständigheter en kärande som har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i ett land utanför EU använda sig av det europeiska småmålsförfarandet gentemot en svarande som har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i EU. Detta är fallet när svaranden har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan medlemsstat än den där den behöriga domstolen är belägen, eftersom den parten då inte befinner sig är i samma stat som domstolen, vilket innebär att villkoren i artikel 3.1 är uppfyllda.

2.2.2.2. Svaranden från länder utanför EU

En kärande som har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan EU-medlemsstat än den där den behöriga domstolen är belägen kan också väcka talan inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet mot en svarande som har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort utanför EU. Huruvida en domstol i EU har behörighet att pröva ärendet i detta fall avgörs i enlighet med relevanta EU-rättsakter, t.ex. Bryssel I-förordningen (omarbetning).

2.3. Tillämplighet sett till tid

Förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande har varit tillämplig i alla EU-medlemsstater utom Danmark sedan 1 januari 2009. Talan kan emellertid väckas inom ramen för förfarandet även om omständigheterna inträffade före det datumet, under förutsättning att den skyldighet som talan grundar sig på inte har preskriberats och ingen av de tidsfrister som i enlighet med relevant tillämplig lagstiftning gäller för talan har gått ut. De ändringar som infördes genom förordning nr 2015/2421 har tillämpats sedan den 14 juli 2017.

2.4. Tillämpligheten för andra EU-rättsakter

2.4.1. Bryssel I-förordningen (omarbetning)

2.4.1.1. Bestämmelser om domstols behörighet

Förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande innehåller inga bestämmelser om domstols behörighet, så för att fastställa vilka domstolar som är behöriga inom ramen för vad som anges i artikel 4 i förordningen måste bestämmelserna i Bryssel I-förordningen (omarbetning) tillämpas. Närmare uppgifter om hur behörighet fastställs inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet ges nedan i punkt 3.1.1 i avsnittet om förfarandets inledande.

2.4.1.2. Erkännande och verkställighet av domar

En av de viktigaste komponenterna i det europeiska småmålsförfarandet är avskaffandet av exekvatur, vilket innebär att en dom som meddelats inom ramen för förfarandet erkänns och kan verkställas i en annan EU-medlemsstat utan att den vinnande parten måste ansöka om en verkställighetsförklaring. Som det anges i punkt 1.5.1 har exekvatur också avskaffats enligt Bryssel I-förordningen (omarbetning), men grunderna för vägran att återopas i ett nationellt förfarande är mer omfattande enligt Bryssel I (omarbetningsförordningen). I förordningen föreskrivs ett särskilt verkställighetsförfarande och detta beskrivs

nedan i punkt 8.2 i kapitlet om erkännande och verkställighet. Det bör påpekas att bestämmelserna om erkännande och verkställighet i Bryssel I-förordningen (omarbetning) också kan tillämpas för att verkställa en dom som meddelats inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet. Den vinnande parten väljer vilket förfarande som ska användas.

2.4.2. Förordningarna om delgivning och bevisupptagning

Båda dessa förordningar är tillämpliga på det europeiska småmålsförfarandet, eftersom de är allmänt tillämpliga på civilrättsliga förfaranden när handlingar ska översändas från en EU-medlemsstat till en annan eller bevisupptagning ska ske i en annan EU-medlemsstat (se även punkt 1.5.2 i den här handboken). Förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande innehåller emellertid vissa bestämmelser om såväl delgivning av handlingar som bevisupptagning, vilka har företräde framför de allmänna bestämmelserna i de båda andra rättsakterna (artikel 13 och 9). Den innehåller också vissa bestämmelser om delgivning av handlingar som ingår i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande och som också, i den mån de skiljer sig, har företräde framför bestämmelserna i förordningen om delgivning (artikel 13.4).

2.4.3. Förordningarna om en europeisk exekutionstitel och ett europeiskt betalningsföreläggande

2.4.3.1. Likheter och skillnader jämfört med det europeiska småmålsförfarandet

Båda dessa förordningar kan i viss utsträckning placeras i samma grupp som förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande, eftersom de har vissa gemensamma kännetecken, t.ex. förenklade bestämmelser om erkännande och verkställighet genom avskaffande av exekvatur samt möjlighet till förnyad prövning av beslut som meddelats och intyg som utfärdats inom ramen för respektive förfarande när vissa miniminormer inte är uppfyllda. Förutom de bestämmelser om delgivning av handlingar som härrör ur förordningen om en europeisk exekutionstitel och som nämndes i föregående punkt, har förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande "lånat" vissa bestämmelser ur den förordningen när det gäller förnyad prövning av beslut.

Ytterligare ett gemensamt kännetecken för dessa tre förordningar är att de i praktiken genomför principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område. Deras huvudsakliga syfte är att förenkla och påskynda det gränsöverskridande erkännandet och verkställigheten av borgenärs rättigheter i EU. På detta sätt bidrar de både till att skapa ett verkligt område med rättvisa i EU och till att förverkliga den inre marknaden. Alla tre förordningarna har emellertid

olika tillämpningsområden och inte alla kan tillämpas i samtliga gränsöverskridande tvistemål.

Det finns alltså likheter mellan de tre förordningarna, men det finns även en mycket viktig skillnad. Det europeiska småmålsförfarandet är, till skillnad från den europeiska exekutionstiteln och det europeiska betalningsföreläggandet, tillämpligt oavsett om en fordran bestrids eller inte. En presumtiv kärande måste därför redan från början besluta sig för vilket förfarande som är bäst att använda. Ett sådant beslut beror i hög grad på de faktiska omständigheterna i det enskilda fallet, särskilt huruvida det är troligt att fordran kommer att bestridas, och naturligtvis på den ifrågavarande fordrans värde.

2.4.3.2. Jämförelse mellan när den europeiska exekutionstiteln, det europeiska betalningsföreläggandet respektive det europeiska småmålsförfarandet ska användas

Den europeiska exekutionstiteln – Detta förfarande är lämpligt endast när en dom i ett mål där fordran inte bestritts ska verkställas, när en förlikning har ingåtts inför domstol eller när en skyldighet fastställs i en officiell handling som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten. I förordningen om en europeisk exekutionstitel definieras vad som avses med en obestridd fordran. Det är i princip en fordran som aldrig har bestritts av svaranden och där domen meddelats vid utebliven

inställelse eller uteblivet svaromål eller där svaranden först har gått i svaromål men senare har dragit tillbaka det.

Det europeiska betalningsföreläggandet – Detta förfarande lämpar sig särskilt väl för obestridda fordringar. En ansökan lämnas in till domstol, som – om den godkänner ansökan – utfärdar ett betalningsföreläggande och delger det till svaranden. Svaranden kan lämna in ett bestridande, men det europeiska betalningsföreläggandet omfattar inga ytterligare domstolsförfaranden, utan om svaranden bestrider betalningsföreläggandet kan ärendet inte längre hanteras inom ramen för detta förfarande, utan ska handläggas i enlighet med bestämmelserna om ordinarie civilrättsliga förfaranden. Om svaranden inte bestrider betalningsföreläggandet när det delgetts, kan sökanden vidta de verkställighetsåtgärder som kan vara nödvändiga för att säkra betalningen. Detta förfarande är särskilt lämpligt för sökande som har många fordringar, t.ex. elleverantörer och liknande företag som har fordringar på kunder som inte betalar.

Den europeiska exekutionstiteln och det europeiska betalningsföreläggandet har liknande tillämpningsområden. Skillnaden mellan dem är att en europeisk exekutionstitel garanterar att resultatet av ett nationellt förfarande lämpligen kan verkställas i en annan medlemsstat medan det europeiska betalningsföreläggandet är ett fristående EU-förfarande som till stor del följs på samma sätt i alla medlemsstater. En borgenär måste besluta vilket av förfarandena han ska använda för att driva in en fordran som är, eller sannolikt

kommer att vara, obestridd. Det europeiska betalningsföreläggandet är särskilt användbart för en borgenär som vill driva in fordringar i flera medlemsstater, eftersom han eller hon endast behöver förstå detta enda förfarande i stället för de olika förfarandena i var och en av de berörda medlemsstaternas nationella system.

Det europeiska småmålsförfarandet – Detta förfarande skiljer sig från de båda andra förfarandena, eftersom det kan användas för bestridda såväl som obestridda fordringar, förutsatt att fordrans värde är högst 5 000 euro. Förfarandet kan således tillämpas i gränsöverskridande fall där fordran bestrids. När en borgenär anser att en fordran inte kommer att bestridas, kan det vara lämpligare att använda det europeiska betalningsföreläggandet, som är det enda särskilt utformade, fristående EU-förfarande som kan användas i gränsöverskridande fall där fordrans värde överstiger 5 000 euro.

2.4.4. Övriga EU-rättsakter

Det bör erinras om att det finns olika EU-rättsakter som i sin egen rätt är tillämpliga på fordringar inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet på grund av förordningens materiella tillämpningsområde. Två exempel på sådana rättsakter är Rom I-förordningen och Rom II-förordningen om tillämplig lag för avtalsförpliktelser respektive utomobligatoriska förpliktelser. Bestämmelserna i dessa respektive förordningar avgör vilken lagstiftning som är tillämplig på en fordran inom ramen för det europeiska

småmålsförfarandet, på samma sätt som för fordringar inom ramen för alla andra förfaranden.

De som handlägger tvister inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet måste också komma ihåg att det, beroende på det särskilda tvisteföremålet, mycket väl kan finnas andra EU-rättsakter som är tillämpliga på samma tvisteföremål. En fordran kan till exempel omfattas av EU-lagstiftningen om konsumentskydd och bestämmelserna i denna kan i så fall ha verkningar för parternas rättigheter och skyldigheter i det fall att fordran bestrids. I punkt 1.5.3 i den här handboken nämns EU:s regler om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och förordningen om tvistlösning online vid konsumenttvister samt möjligheten för konsumenter att väcka talan via plattformen för tvistlösning online, där så är lämpligt.

2.5. Förhållande till nationell lagstiftning

2.5.1. Nationell processrätt

Den nationella lagstiftningen påverkar det europeiska småmålsförfarandet på två sätt. När det för det första gäller själva förfarandet fastställs det i förordningen att det europeiska småmålsförfarandet ska regleras av processrätten i den medlemsstat där rättegången äger rum, om inte annat följer av bestämmelserna i förordningen (artikel 26). Förordningen innehåller även bestämmelser om när nationell lag ska tillämpas i vissa särskilda steg av förfarandet,

till exempel vid överklagande av en dom som meddelats i ett europeiskt småmålsförfarande (artikel 17) eller när ett genkärsmål överstiger den ekonomiska gränsen för ett europeiskt småmål⁽²⁷⁾. Nationell processrätt kan, för det andra, också behöva tillämpas mot bakgrund av förfarandets syften, vilka anges i skäl 7 i förordningen. Det bör erinras om att den nationella processrätten inte får tillämpas på ett sätt som strider mot bestämmelserna om det europeiska småmålsförfarandet, utan att den bör tillämpas på ett sätt som främjar uppnåendet av målen för det europeiska småmålsförfarandet.

Detta framgår också av EG-domstolens rättspraxis när det gäller en liknande bestämmelse i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. När det gäller bestämmelsen om rättegångskostnader och kostnader i den förordningen och i nationella lagbestämmelser har domstolen fastslagit att nationell rätt kan tillämpas under förutsättning att dessa regler inte är mindre gynnsamma än de som styr liknande nationella åtgärder och inte gör det i praktiken omöjligt eller överdrivet svårt att utöva de rättigheter som följer av EU-rätten (mål C-215/11, Iwona Szyrocka mot SiGer Technologie GmbH, ECLI:EU:C:2012:794). I samma dom hävdade domstolen att en nationell bestämmelse

om fördelningen av kostnader i det fall då käranden endast delvis vinner framgång, inte strider mot "förlorande part betalar"-regeln i artikel 16 i det europeiska småmålsförfarandet, så länge som denna regel är inte mindre gynnsam än för nationella ärenden och inte avskräcker käranden från att utnyttja det europeiska småmålsförfarandet (mål C-554/17, Rebecka Jonsson mot Société du Journal L'Est Républicain, ECLI:EU:C:2019:124).

2.5.2. Nationell materiell rätt

Utöver den allmänna processrättsliga situationen är det högst sannolikt att nationell materiell rätt är tillämplig på tvisteföremålet vid en fordran. Den tillämpliga lagen är emellertid inte alltid lagen i den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen, beroende på vad som fastställs i relevanta bestämmelser i de tillämpliga rättsakterna.

⁽²⁷⁾ Se nedan punkt 9.2 om den information som ska lämnas om nationell processrätt med avseende på det europeiska småmålsförfarandet.

3

KAPITEL TRE

Inledandet av förfarandet

3.1. Inledning och praktisk hjälp

I enlighet med artikel 4 ska käranden inleda förfarandet genom att fylla i ansökningsformulär A (bilaga 1) och lämna in det till den behöriga domstolen (se punkt 3.2 om den behöriga domstolen). Ansökningsformuläret ska finnas tillgängligt vid alla domstolar och via relevanta nationella webbplatser (artikel 4.5). Formuläret kan skickas in per post eller genom något annat kommunikationsmedel, t.ex. fax eller e-post, som godtas av den medlemsstat där det europeiska småmålsförfarandet inleds. Information om hur ansökningsformuläret kan lämnas in till domstolen i den medlemsstat där talan väckts finns på e-juridikportalen.

Eftersom medlemsstaterna enligt artikel 11 i förordningen är skyldiga att se till att parterna kan få praktisk hjälp med att fylla i formulären, bör sådan hjälp vara tillgänglig i alla medlemsstater när det gäller ansökningsformuläret såväl som alla övriga formulär. Praktiskt stöd är av särskild betydelse eftersom det inte är obligatoriskt att företrädas av en advokat eller annan juridisk person (artikel 10). I artikel 11 anges att det praktiska stödet också omfattar allmän information om vilka domstolar i medlemsstaterna som är behöriga att avgöra. Stöd ska tillhandahållas kostnadsfritt. Denna bestämmelse kräver inte att medlemsstaterna tillhandahåller rättshjälp i form av en rättslig bedömning av ett visst fall. De vanliga bestämmelserna om rättshjälp gäller i medlemsstaterna. Organisation av praktiskt stöd varierar mellan medlemsstaterna. I många medlemsstater spelar det lokala

europeiska konsumentcentrumet en roll vid rådgivning om förfarandet. Praktiskt stöd att fylla i formulären kan också vara tillgängligt inom domstolen. I enlighet med artikel 25.1 c ska information om organisationen av praktiskt stöd lämnas till Europeiska kommissionen. Den här informationen finns tillgänglig på e-juridikportalen.

3.2. Den behöriga domstolen

Ansökningsformuläret måste lämnas in till domstolen i den medlemsstat som har internationell behörighet (se punkt 3.2.1) och som har lokal behörighet (se punkt 3.2.2) i enlighet med artikel 4.1.

3.2.1. EU:s bestämmelser om domstols behörighet – Bryssel I (omarbetning)

De tillämpliga bestämmelserna återfinns i Bryssel I-förordningen (omarbetning). För att fastställa till vilken domstol en ansökan ska sändas måste man först undersöka vilken eller vilka bestämmelser om domstols behörighet som är tillämpliga på den tvist som ansökan avser. Vilken eller vilka bestämmelser som ska tillämpas beror på de närmare omständigheterna i det enskilda fallet. En av de grundläggande avgörande faktorerna är huruvida fordran uppkommit till följd av en avtalsförpliktelse eller en utomobligatorisk förpliktelse, t.ex. om svaranden gjort sig skyldig till ett fel eller en försummelse som föranlett förlust eller skada för käranden.

Del 4 i ansökningsformuläret innehåller en icke-uttömmande lista över behörighetsområden och länkar till det relevanta avsnittet i e-juridikportalen som behandlar Bryssel I-förordningen (omarbetning).

3.2.1.1. Domstols behörighet i tvister som involverar konsumenter

Bryssel I-förordningen (omarbetning) innehåller särskilda bestämmelser som är tillämpliga på tvister som involverar konsumenter. Med en konsument avses en person som inte agerar för kommersiella ändamål. Under vissa omständigheter kan konsumenten ha rätt att väcka talan vid en domstol i den medlemsstat där hon eller han har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort och som enligt nationella bestämmelser är behörig att handlägga ett europeiskt småmål. I många fall är detta en domstol i konsumentens hemstad. Att veta vilka bestämmelser som är tillämpliga är också viktigt när det gäller andra typer av tvister som involverar konsumenter, t.ex. när talan väcks av ett företag mot en konsument eller av en enskild "konsument" mot en annan konsument samt vid fordringar mellan företag.

Bestämmelser om domstols behörighet vid konsumenttvister i Bryssel I-förordningen (omarbetning)

Artikel 17–19 i Bryssel I-förordningen (omarbetning) innehåller särskilda bestämmelser om domstols behörighet vid konsumenttvister.

Om avtalet

- gäller köp av varor där betalningen ska erläggas i särskilda poster,
- gäller lån eller någon annan form av kredit som ska återbetalas i särskilda poster, eller
- har ingåtts av konsumenten med ett företag som bedriver kommersiell verksamhet eller på något sätt riktar sådan verksamhet, t.ex. reklam, till den medlemsstat där konsumenten har hemvist

får konsumenten väcka talan avseende avtalet antingen

- i den medlemsstats domstolar där företaget har hemvist, eller
- vid domstol på den ort där konsumenten har hemvist

och företaget får väcka talan avseende avtalet mot konsumenten endast vid domstolarna på den ort där konsumenten har hemvist. I båda fallen får genkärsmål väckas vid den domstol där huvudkärörmålet är anhängigt.

Avvikelser från dessa bestämmelser om domstols behörighet kan göras genom avtal mellan konsumenten och företaget, men endast om

- avtalet har ingåtts efter tvistens uppkomst,
- avtalet ger konsumenten rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i bestämmelserna, eller
- avtalet har ingåtts mellan en konsument och ett företag som båda har hemvist i samma medlemsstat och avtalet ger domstolarna i den medlemsstaten behörighet och strider inte mot lagen i den medlemsstaten.

Anm.:

1. Om det avtal som tvisten avser har ingåtts mellan en konsument och ett företag som inte har hemvist i samma medlemsstat som konsumenten, men som har en filial, agentur eller etablering i en medlemsstat, och tvisten hänförs till filialens, agenturens eller etableringens verksamhet,

ska företaget anses ha hemvist i samma medlemsstat som konsumenten.

2. De särskilda bestämmelserna avseende konsumenter är i allmänhet inte tillämpliga på transportavtal. De är emellertid tillämpliga när avtalet avser en kombination av resa och inkvartering för ett pris där allt är inkluderat, vilket är fallet t.ex. vid paketresor.
3. Kriteriet "bedriva verksamhet" i en viss medlemsstat har klargjorts av Europeiska unionen med avseende på avtal som ingåtts via internet eller företag som får kunder via sina webbplatser. Ett nyckelfall är fall C-585/08, Pammer och Alpenhof, ECLI:EU:C:2010:740. Krav för att rikta verksamheten till konsumentens medlemsstat gäller bland annat om det används ett annat språk än det som används där verksamheten har sitt hemvist, huruvida det finns anvisningar om tillgång till verksamheten från den andra staten, vilken valuta som kan användas för transaktioner, telefonnummer med en internationell kod, användning av en toppdomän och annat bevis som visar att näringsidkaren riktade verksamheten till andra medlemsstater, inklusive konsumentens.

3.2.2. Nationella bestämmelser om domstols behörighet

De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där talan har väckts avgör om den lokala domstolen har behörighet. I vissa medlemsstater utses en särskild domstol för att hantera europeiska småmål, och i andra fall gäller de vanliga reglerna om geografisk och saklig behörighet. Relevant information om domstolar med behörighet i medlemsstaterna finns tillgänglig på e-juridikportalen.

3.3. Hur man använder ansökningsformuläret

Som det angetts ovan är det europeiska småmålsförfarandet avsett att vara huvudsakligen skriftligt. Förfarandet inleds därför med användning av det ansökningsformulär som föreskrivs i förordningen, dvs. formulär A som finns i bilaga I till förordningen (se punkt 3.1 ovan). Information om vilka uppgifter käranden ska fylla i finns tillgänglig via e-juridikportalen. Dessa anvisningar finns även i ansökningsformuläret och bör följas noggrant. Det finns två särskilda aspekter som emellertid behöver behandlas särskilt, nämligen bedömningen av själva fordran och frågan om hur räntan på fordran ska hanteras.

3.3.1. Bedömning av fordran

3.3.1.1. Uppgifter om fordran

En bedömning av grunden för fordran och fordrans belopp är nödvändig för att fylla i del 8 i formulär A under rubriken "Uppgifter om fordran", där käranden redogör för fordran, samt för att säkerställa att fordran faktiskt faller inom den ekonomiska gränsen för det europeiska småmålsförfarandet. Det är mycket viktigt att käranden så tydligt som möjligt redogör för varje separat del av fordran och grunden för den, med tanke på att svaranden kan komma att bestrida fordran. De uppgifter om grunden för fordran som ska lämnas i ruta 8 i ansökningsformuläret måste styrkas med så mycket skriftlig bevisning som är nödvändigt för att den domstol som mottar ansökan ska kunna avgöra fordrans värde, grunden för fordran och vilken bevisning som styrker fordran. Om detta inte görs finns det en risk för att domstolen avvisar ansökan som ogrundad eller åtminstone kräver ytterligare information från käranden, vilket tar tid och försenar förfarandet.

3.3.1.2. Fordrans värde

När det gäller fordrans värde bör det erinras om att den ekonomiska gränsen avser fordran exklusive omkostnader, utlägg och ränta på huvudfordran. Om huvudfordran består av flera delar bör man redogöra för dessa separat, men om det sammanlagda värdet av de olika delarna överstiger den ekonomiska gränsen, omfattas fordran

inte av tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet, för närvarande 5 000 euro.

3.3.2. Hanteringen av ränta

Även om fordran bedöms utan att beakta räntan, ska ränteuppgift eller räntesats ändå anges liksom på vilken grund ränta tas ut på huvudfordran. Dessa uppgifter ska lämnas i punkt 7.4 i ruta 7. Om själva fordran emellertid grundar sig på ett krav att betala ränta ska fordran anges i punkt 7.1 och fordrans värde bedöms då som en huvudfordran även om den avser ränta. Ett exempel på en sådan situation är om huvudfordran avser ränta på ett lån där svaranden redan har återbetalat själva lånebeloppet.

3.4. Kostnad för att lämna in en ansökan

I de flesta medlemsstaterna tar domstolarna ut en avgift för att ta emot en ansökan inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet och behandlar ansökan först när avgiften har betalats. Detta innebär att det är nödvändigt att först ta reda på om den domstol dit ansökan ska skickas, dvs. den domstol som är behörig enligt EU:s bestämmelser och nationella bestämmelser, tar ut en avgift för att ta emot ansökan. Om detta är fallet, är nästa steg att ta reda på hur stor avgiften är och hur den ska betalas. Också denna information kan hittas på de nationella webbplatserna och även via e-juridikportalen. I enlighet med artikel 15a måste rättegångskostnader vara proportionella och inte

vara högre än de som gäller för jämförbara nationella förfaranden. Distansmedel för betalning bör vara tillgängliga genom antingen (a) banköverföring, b) betalning med kredit- eller betalkort, (c) direkt betalning från sökandens bankkonto.

3.5. Handlingar som ska bifogas ansökningsformuläret

Eftersom det europeiska småmålsförfarandet är avsett att vara ett huvudsakligen skriftligt förfarande, måste alla nödvändiga styrkande handlingar som utgör bevisning fogas till ansökningsformuläret. Dessa handlingar behövs för att styrka fordrans värde, grunden för fordran och den bevisning som man avser att åberopa i det fall att fordran bestrids, eftersom det europeiska småmålsförfarandet är tillämpligt på både bestridda och obestridda fordringar. Allt detta föreskrivs i artikel 4.1. i förordningen och del 8 i ansökningsformuläret. Även om domstolen har möjlighet att begära ytterligare information av käranden (se nedan punkt 5.2) finns det en risk för att ansökan avvisas, om de uppgifter som bifogas till ansökningsformuläret och uppgifterna i själva ansökningsformuläret inte är tillräckliga som grund för ansökan. Det rekommenderas därför att alla relevanta uppgifter lämnas i samband med ansökan, men att man också tänker på att det kan behövas en översättning och de kostnader som detta innebär.

3.6. Insändande av ansökan till domstol

I artikel 4.1 i förordningen fastställs att ansökan kan sändas per post eller genom något annat kommunikationsmedel, t.ex. fax eller e-post, som godtas av den medlemsstat där det europeiska småmålsförfarandet inleds. Information om vilka medel som är acceptabla i medlemsstaten finns tillgänglig via e-juridikportalen.

Käranden bör noga ta reda på vilka krav domstolen ställer på de styrkande handlingarna, särskilt handlingar och annat material som kan komma att användas som bevisning. Inte alla domstolar godtar kopior av handlingar, vare sig skannade eller andra, och en domstol får kräva att original lämnas in i enlighet med nationella bestämmelser om bevisning. Beroende på domstolens praxis kanske det därför inte går att lämna in de styrkande handlingarna elektroniskt även om domstolen godtar en elektronisk ansökan, och det är därför bäst att sända in ansökningsformuläret och de styrkande handlingarna på något annat sätt som domstolen godtar.

3.7. Språk

I artikel 6.1 fastställs att ansökningsformuläret ska lämnas in på ett språk som används vid domstolen och detta gäller även beskrivningen av de styrkande handlingarna i del 8.2 i ansökningsformuläret. Se även punkt 4.7 nedan när det gäller övriga formulär och handlingar. I medlemsstater med flera officiella språk bör man vara uppmärksam så att man väljer

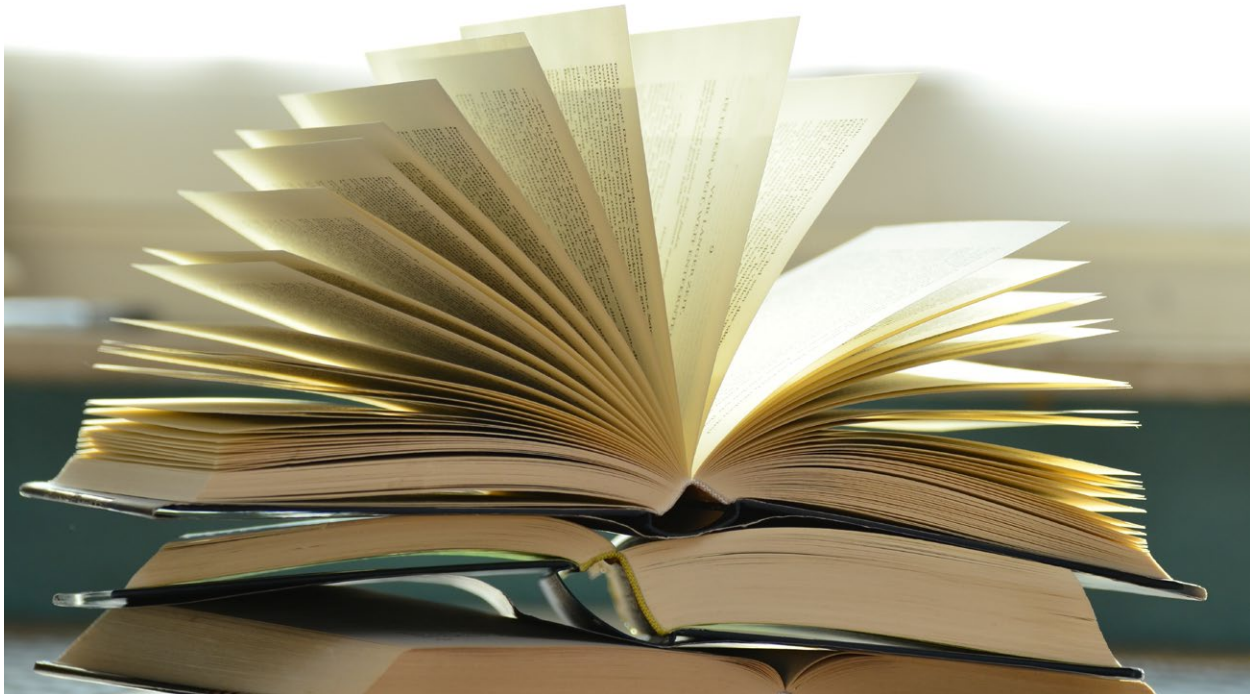
rätt språk. I en del medlemsstater godtas även ansökningar på ett annat språk än det officiella språket. Det bör även erinras om att svaren kan ha rätt att vägra att ta emot ansökningsformuläret och handlingarna vid delgivningen, om kraven på delgivningsspråk inte är uppfyllda. Detta förklaras vidare i punkt 4.2. Ansökningsformuläret finns tillgängligt på alla EU:s officiella språk på e-juridikportalen, och översättningsverktyg finns tillgängliga om formuläret fylls i på ett annat språk. Det bör påpekas att om en översättning krävs i enlighet med artikel 6.3, ska den part som domstolen bestämmer ansvara för att tillhandahålla en översättning och således bekosta den. Det samma gäller om en part vägrar att godta delgivning av en handling, eftersom den inte är avfattad på rätt språk i enlighet med artikel 6.3.

3.8. Förlikning inför domstol

Det europeiska småkravsförfarandet är i huvudsak ett skriftligt förfarande som genomförs med hjälp av standardformulär och som innebär att samspelet mellan domstolen och parterna kan begränsas, förutom när det gäller att se till att tidsfristerna respekteras, att fakta och bevis granskas och att övriga förvaltningsuppgifter utförs. I enlighet med artikel 12.3 är dock domstolen skyldig att pröva en lösning mellan parterna. Om en muntlig förhandling hålls i enlighet med artikel 5.1 och 8 (se punkt 5.3 och 5.5 i den här handboken) skulle detta ge ett bra tillfälle att söka en lösning. Denna skyldighet är emellertid inte begränsad till muntlig förhandling utan gäller hela förfarandet om fordringar och genkärsmål.

En förlikning som godkänts av eller ingåtts för en domstol inom ramen för det europeiska småkravsförfarandet som är verkställbar i den

medlemsstat där förfarandet genomfördes ska erkännas och verkställas i övriga medlemsstater i enlighet med artikel 23a (se också punkt 8.6).

4

Kapitel fyra

Förfarandet efter det att domstolen mottagit ansökan

4.1. Kärandens rättelse eller komplettering av ansökningsformuläret

4.1.1. Domstolen kontrollerar ansökningsformuläret

Det första domstolen måste göra när den mottar ansökningsformuläret och de styrkande handlingarna är att kontrollera om formuläret är korrekt ifyllt i enlighet med kraven i förordningen, innan den delger handlingarna till svaranden. Om så inte är fallet, och domstolen inte anser att ansökan är ogrundad eller fullständigt obefogad, i vilket fall den kan avvisa ansökan, kan domstolen begära att käranden ska komplettera eller rätta ansökningsformuläret eller lämna in kompletterande uppgifter eller handlingar. Domstolen ska informera käranden om ansökan avvisas och om det finns möjlighet till överklagande. Detta föreskrivs i artikel 4.4.

4.1.2. Domstolen underrättar käranden i det fallet att fordran faller utanför tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet

Om domstolen anser att ansökan faller utanför förordningens tillämpningsområde, t.ex. om den avser ett tvisteföremål som inte kan ligga till grund för en talan enligt det europeiska småmålsförfarandet,

eller om fordrans värde ligger över den ekonomiska gränsen för det europeiska småmålsförfarandet, måste domstolen i enlighet med artikel 4.3 i förordningen underrätta käranden om detta⁽²⁸⁾. Om käranden inte återkallar ansökan måste domstolen behandla den i enlighet med det gällande nationella förfarandet.

4.1.3. Begäran om att käranden ska komplettera eller rätta ansökningsformuläret

En begäran om komplettering eller rättelse ska lämnas på formulär B, som föreskrivs i förordningen. Om ansökningsformuläret inte har lämnats in på domstolens språk kan formulär B också användas för att begära att käranden ska lämna in ett ansökningsformulär på rätt språk. I formulär B anger domstolen inom vilken tidsfrist käranden ska lämna in de begärda uppgifterna eller återsända det rättade ansökningsformuläret. Enligt artikel 14.2 i förordningen får domstolen i undantagsfall förlänga tidsfristen. Om käranden inte efterkommer domstolens begäran inom den fastställda tidsfristen eller om ansökningsformuläret fortfarande inte är rätt ifyllt eller inte är ifyllt på rätt språk får ansökan avvisas. Om ansökan avvisas på denna grund har tvisten inte prövats i sak, och en ny ansökan kan därför lämnas in enligt det europeiska småmålsförfarandet eller ett nationellt förfarande.

⁽²⁸⁾ Om domstolen beslutar att godta ansökan, men att behandla den i enlighet med det gällande nationella förfarandet, bör den underrätta käranden om detta. En del medlemsstater har ett föreskrivet formulär även för detta ändamål. I en del medlemsstater har man föreskrivna formulär som ska användas för det europeiska småmålsförfarandet utöver de formulär som föreskrivs i förordningen.

4.2. Sändande av ansökningsformuläret till svaranden

4.2.1. Domstolen sänder en kopia av formulär A samt formulär C till svaranden

När domstolen väl har beslutat att käromålet, eventuellt efter rättelse av ansökningsformuläret eller kompletterande uppgifter eller handlingar från kâranden, kan handläggas som ett europeiskt småmål, sänder den en kopia av ansökningsformuläret och de styrkande handlingarna till svaranden tillsammans med svarsformulär C, i vilket domstolen ska fylla i första delen⁽²⁹⁾.

4.2.2. Tidsfrist

Domstolen ska sända handlingarna till svaranden inom 14 dagar efter det att den har mottagit ett korrekt ifyllt ansökningsformulär enligt det europeiska småmålsförfarandet. Denna tidsfrist löper antingen från den dag då ansökningsformuläret mottogs, om inga rättelser eller kompletteringar behövs, eller från ett senare datum som är lämpligt med beaktande av den tidsfrist som fastställts i begäran om att

kâranden ska rätta eller komplettera ansökningsformuläret eller lämna in kompletterande uppgifter.

4.2.3. Delgivningsmetoder

4.2.3.1. Delgivning per post eller elektroniskt

Enligt artikel 13.1 ska domstolen sända formulär C med kopia av ansökningsformuläret och styrkande handlingar på något av följande sätt:

- (a) per post, eller⁽³⁰⁾
- (b) med elektroniska medel:
 - (i) där sådana medel är tekniskt tillgängliga och tillåtliga i enlighet med förfarandereglerne i den medlemsstat där Europeiska småmålsförfarandet genomförs och, om den part som ska delges har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan medlemsstat, i enlighet med förfarandereglerne i den medlemsstaten,
 - (ii) om den part som ska delges uttryckligen har accepterat att ta emot handlingar på elektronisk väg eller om parten, i enlighet med förfarandereglerne i den medlemsstat där parten har sitt

⁽²⁹⁾ Man måste vara noga med vilket språk man väljer för formulären, se punkt 4.2.3 när det gäller kraven avseende delgivning. En del domstolar sänder formulären både på domstolens språk och mottagarens språk.

⁽³⁰⁾ Om delgivningen ska ske i en annan medlemsstat, ska handlingarna överlämnas till denna andra medlemsstat i enlighet med förordningen om delgivning.

hemvist eller sin vanliga vistelseort, har rättslig skyldighet att godta den delgivningsmetoden.

Delgivning per post eller med elektroniska medel ska intygas med mottagningsbevis där datum för mottagandet anges.

4.2.3.2. Annan kommunikation

I enlighet med artikel 13.2 ska annan skriftlig kommunikation mellan domstolen och parterna eller andra personer som är involverade i förfarandet genomföras med elektroniska medel och bekräftas med mottagningsbevis, om sådana medel är tekniskt tillgängliga och tillåtliga i medlemsstaten där förfarandet genomförs, förutsatt att parten eller personen i förväg har accepterat sådana kommunikationsmedel eller om parten eller personen, enligt förfarandereglerne i den medlemsstat där parten eller personen har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort, har rättslig skyldighet att godta sådana kommunikationsmedel. I ansökningsformulär A, del 10, och svarsformulär C, del 7, ställs frågor om detta.

4.2.3.3. Standardbestämmelser om delgivning

Om delgivning per post eller elektroniskt enligt artikel 13.1 inte är möjlig, föreskrivs i artikel 13.4 de bestämmelser som anges i artikel 13 eller 14 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. Närmare uppgifter om dessa standardbestämmelser om delgivning finns i rutan om delgivning nedan.

4.2.3.3.1. Standardbestämmelser om delgivning av handlingar enligt artikel 13 och 14 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande

Delgivning med bevis på att mottagaren eller dennes företrädare mottagit handlingen

Kortfattat kan delgivning med mottagningsbevis i enlighet med artikel 13 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande ske genom

- personlig delgivning där mottagaren undertecknar ett mottagningsbevis,
- en förklaring av den behöriga person som delgivit handlingen att mottagaren mottagit handlingen eller vägrade att ta emot den utan stöd i lagen⁽³¹⁾,
- delgivning per post där mottagaren undertecknar ett mottagningsbevis,
- delgivning på elektronisk väg där mottagaren undertecknar ett mottagningsbevis.

Delgivning utan bevis på att mottagaren eller dennes företrädare mottagit handlingen

Vid delgivning utan mottagningsbevis i enlighet med artikel 14 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande kan

- delgivning ske på mottagarens personliga adress till personer som bor i samma hushåll som mottagaren eller är anställda där,
- delgivning ske i mottagarens företagslokaler till personer som är anställda av mottagaren, i de fall där mottagaren är egenföretagare eller är en juridisk person,
- handlingen läggas i mottagarens brevlåda,
- handlingen deponeras på ett postkontor eller hos behöriga myndigheter och en skriftlig underrättelse om att så har skett lämnas i mottagarens brevlåda, om den skriftliga underrättelsen klart och tydligt anger att det rör sig om en domstolshandling eller att den har den rättsverkan att delgivning anses ha skett och att tidsfrister har börjat löpa.

⁽³¹⁾ Det är i detta sammanhang nödvändigt att särskilt erinra om rätten att i enlighet med artikel 8 i förordningen om delgivning (förordning (EG) 1393/2007) vägra att ta emot den handling som delges, om den inte är avfattad på eller åtföljd av en översättning till ett språk som mottagaren förstår eller det officiella språket, eller ett av de officiella språken, på den plats där delgivningen sker (se även skäl 12 i förordningen). Detta innebär emellertid inte att svaranden har rätt att vägra att ta emot en handling som delges och som inte är avfattad på medlemsstatens språk, om han eller hon förstår språket i handlingen. Se i detta sammanhang mål C14/07, Weiss und Partner, ECLI:EU:C:2008:264.

Om något av dessa fyra sätt används ska delgivningen intygas genom

- ett mottagningsbevis från den delgivna personen, eller
- ett dokument som undertecknats av den person som delgivit handlingen, där det anges vilket sätt som använts för delgivning, datum för delgivningen och namnet på den person som mottagit handlingarna samt i vilket förhållande denne står till mottagaren.

Delgivning kan också ske

- per post utan mottagningsbevis när mottagaren har sin adress i den medlemsstat där den domstol som ska pröva tvisten i sak är belägen,
- på elektronisk väg, med automatisk bekräftelse av att delgivningen verkställts, under förutsättning att mottagaren i förväg uttryckligen har godkänt detta delgivningssätt.

Anm.: Delgivning på ovan angivna sätt är tillåten endast om mottagarens adress med säkerhet är känd.

4.3. Vad svaranden kan göra vid mottagandet av ansökningsformuläret

Enligt artikel 5.3 och 5.4 kan svaranden vid mottagandet av ansökningsformuläret

- skicka sitt svar inom 30 dagar efter delgivningen av ansökningsformuläret
 - genom att fylla i del II av svarsformulär C och återsända det till domstolen tillsammans med eventuella styrkande handlingar, eller
 - på annat lämpligt sätt utan att använda svarsformuläret,
- låta bli att svara, i vilket fall domstolen meddelar dom avseende fordran efter 30 dagar från dagen för delgivningen.

Svaranden kan i sitt svar bland annat

- godta fordran eller bestrida den helt eller delvis,
- invända mot behörighetsgrunden för ansökan,
- invända mot ansökan genom att anföra
 - att tvisteföremålet faller utanför det europeiska småmålsförfarandets materiella tillämpningsområde (punkt I i del II av svarsformulär C innehåller ett fält för detta ändamål), eller
 - att det inte är ett gränsöverskridande fall i den mening som avses i artikel 3 i förordningen,

- ange att värdet av en annan fordran än en penningfordran överstiger den gräns som fastställts för det europeiska småmålsförfarandet,
- invända mot fordran i sak eller mot fordrans belopp,
- i punkt 2 i del II av svarsformuläret ange vilka vittnen och vilken bevisning som åberopas och bifoga eventuella styrkande handlingar,
- begära muntlig förhandling genom att fylla i punkt 3 i svarsformuläret, och
- lämna in en motfordran med användning av ansökningsformulär A och lämna in det tillsammans med relevanta styrkande handlingar och svarsformuläret.

Anm.: Svaranden behöver inte sända några handlingar till käranden. Det är domstolen som ska göra detta i enlighet med artikel 5.4 och 5.6 i förordningen.

4.4. Fordran eller motfordran överstiger gränsen

Om svaranden hävdar att värdet av en annan fordran än en penningfordran överstiger den ekonomiska gränsen för det europeiska småmålsförfarandet måste domstolen fatta beslut i saken inom 30 dagar från det att svaret skickats till käranden. När svaranden lämnar

in en motfordran (väcker genkäromål) har käranden samma rätt att hävda att genkäromålet överstiger den ekonomiska gränsen. Av bestämmelserna i artiklarna 2.1 och 5.5 i förening med bestämmelserna om genkäromål i artikel 5.7 följer att käranden och svaranden båda har möjlighet att under förfarandet invända mot varandras yrkanden i denna fråga. Domstolens beslut i frågan avser inte huruvida fordran eller motfordran är grundade, utan avser huruvida fordran omfattas av förfarandets tillämpningsområde⁽³²⁾. I artikel 5.5 och 5.7 i förordningen föreskrivs att domstolens beslut i denna fråga inte får överklagas som ett separat ärende.

4.5. Motfordran

Om svaranden lämnar in en motfordran (väcker genkäromål) är alla bestämmelser i förordningen, särskilt artikel 4 och 5.3–5.5 samt artikel 2, tillämpliga på genkäromålet på samma sätt som på huvudkäromålet, såsom det följer av artikel 5.7. Detta innebär att genkäromålet måste omfattas av förordningens tillämpningsområde och att även bestämmelserna om förfarandets inledande är tillämpliga på genkäromålet⁽³³⁾. Följande ytterligare bestämmelser gäller vid genkäromål:

- Domstolen måste delge käranden genkäromålet och de styrkande handlingarna inom 14 dagar från mottagandet.

⁽³²⁾ Se även punkt 4.1.2 ovan om vad som händer när käromålet eller genkäromålet faller utanför tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet.

⁽³³⁾ Se kapitel 3 ovan.

- Käranden måste svara inom 30 dagar från delgivningen.
- Om genkärömbålet övertiger den ekonomiska gränsen för det europeiska småmålsförfarandet faller hela ärendet, dvs. både kärömbålet och genkärömbålet, utanför det europeiska småmålsförfarandets tillämpningsområde och ska handläggas i enlighet med relevanta förfaranden i den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen, antingen vid den domstolen eller också vid en annan domstol som är behörig enligt nationell lagstiftning.

Anm.: Fordran och motfordran ska behandlas som separata fordringar vid värderingen av dem. Detta följer av den omständigheten att artikel 2 är tillämplig på genkärömbålet i enlighet med artikel 5.7. Detta innebär också att det kumulativa värdet av fordran och motfordran inte måste vara lägre än den ekonomiska gränsen för att ärendet ska kunna handläggas enligt det europeiska småmålsförfarandet. Domstolen har således inte rätt att beakta andra värden än fordrans och motfordrans respektive värde, när den fattar beslut om huruvida ärendet omfattas av det europeiska småmålsförfarandet.

4.6. Tidsfrister

Det bör påpekas att för alla steg i det europeiska småmålsförfarandet gäller fastställda tidsfrister. Det är särskilt viktigt att tidsfristerna iakttas i samband med inledandet av förfarandet och när domstolen inleder sin prövning av målet. Särskilt de tidsfrister som fastställs i artikel 5 är avgörande för att förfarandet ska kunna genomföras snabbt, framför

allt tidsfristerna för delgivning av handlingarna och för svaren från svaranden och käranden (beroende på hur målet utvecklar sig). Enligt artikel 14.2 får domstolen förlänga den tidsfrist som föreskrivs i artikel 5.3, inom vilken svaranden ska skicka sitt svar på kärömbålet, och i artikel 5.6, inom vilken käranden ska svara på genkärömbålet, dock endast i undantagsfall.

4.7. Språk

I fråga om det språk som ska användas i svaret från svaranden, genkärömbålet och eventuella svar på detta samt beskrivningen av de eventuella handlingar som styrker genkärömbålet gäller samma bestämmelser som för huvudkärömbålet (se punkt 3.7 ovan).

5

Kapitel fem

Fastställande av de faktiska omständigheterna

5.1. Domstolens skyldighet i fråga om bestridda ärenden

5.1.1. Domstolen tar initiativet till att fastställa de faktiska omständigheterna

Domstolen har en primär skyldighet att fastställa de faktiska omständigheter som har bestritts i ett käromål eller ett genkäromål i ett europeiskt småmålsförfarande. Domstolen åläggs denna skyldighet i artikel 4.4, 7.1 och 9.1 i förordningen, liksom skyldigheten att ta initiativ för att underrätta parterna om vilka uppgifter domstolen behöver från dem för att kunna meddela beslut i tvisten. Det är således domstolen som leder och kontrollerar förfarandet. Syftet med detta är att domstolen ska säkerställa att förordningens mål uppnås, dvs. att förfarandet genomförs snabbt, enkelt och till en relativt låg kostnad.

5.1.2. Domstolen ska fastställa sättet för bevisupptagning och vilket slag av bevisning som ska tas upp

I artikel 9 föreskrivs att domstolen ska fastställa sättet för bevisupptagning, att den ska använda den enklaste och minst belastande metoden för bevisupptagning och att den får uppta muntliga vittnesmål och sakkunnigbevisning endast om det är nödvändigt för att meddela dom. Vid bedömningen av vilken bevisupptagning som ska göras måste domstolen ta hänsyn till de kostnader som den kan

innebära, eftersom domstolen måste följa bestämmelserna i bland annat artikel 1 och 16 samt skäl 29, där det anges att det europeiska småmålsförfarandet är avsett att minska kostnaderna för lösningen av tvister om mindre värden i gränsoverskridande mål. Det föreskrivs i artikel 5.1 att förfarandet ska vara skriftligt. I enlighet med artikel 5.1 a ska en muntlig förhandling endast hållas om det inte är möjligt att meddela dom utifrån bevisningen eller om en part begär det (se närmare punkt 5.3 i den här handboken).

5.2. Ytterligare uppgifter från käranden och svaranden

Som det anges i punkt 4.1 ovan och som det föreskrivs i artiklarna 4.4 och 5.7 kan domstolen vid mottagandet av ansökningsformuläret eller ett genkäromål begära att parterna ska lämna ytterligare uppgifter om den anser att detta är nödvändigt. Eftersom det är domstolens skyldighet att fastställa de faktiska omständigheterna och pröva frågor som avser fordran har den enligt artikel 7.1 a också möjlighet att begära ytterligare uppgifter om fordran när den efter delgivningen av käromålet eller genkäromålet har erhållit svar på dessa. Domstolen fastställer en tidsfrist för att lämna uppgifterna och som det anges i artikel 14.2 kan tidsfristen också förlängas i undantagsfall. Enligt artikel 7.3 i förening med artikel 14.1 måste domstolen underrätta den berörda parten om vilka konsekvenserna är av att inte iaktta tidsfristen, t.ex. att målet kan avgöras till nackdel för den parten eller att målet kan avskrivas. Alla

dess bestämmelser syftar till att stärka domstolens roll i ledningen av målet, så att ett snabbt beslut kan nås.

5.3. Domstolen beslutar att hålla en förhandling

5.3.1. Domstolen får hålla en förhandling endast om det är nödvändigt

Som det påpekats ovan är det domstolen som beslutar om huruvida en förhandling ska hållas för att fastställa de faktiska omständigheterna. Detta är i linje med den princip som fastställs i artikel 5.1, att det europeiska småmålsförfarandet ska vara ett skriftligt förfarande. I skäl 9 i den ursprungliga förordningen anges att domstolen måste respektera rätten till en rättvis rättegång och principen om ett kontradiktoriskt förfarande, men en förhandling bör betraktas som undantaget med tanke på målen med det europeiska småmålsförfarandet är att det ska genomföras snabbt, enkelt och till en relativt låg kostnad. Enligt artikel 5.1 a ska domstolen endast hålla en muntlig förhandling när det inte är möjligt att fatta beslutet på grundval av det skriftliga materialet eller om en part begär det och domstolen instämmer. När domstolen i samband med fullgörandet av sina funktioner enligt dessa bestämmelser beslutar huruvida en förhandling ska hållas, bör den, med beaktande av den allmänna principen att det europeiska småmålsförfarandet är ett pappersbaserat förfarande där förhandlingar ska hållas endast i undantagsfall, göra en bedömning från fall till fall

med hänsyn till den skriftliga bevisningen. Om en muntlig förhandling är nödvändig, bör detta i princip göras med hjälp av lämplig teknik för distanskommunikation i enlighet med artikel 8 (se mer information i punkt 5.5).

5.3.2. Domstolen kan vägra att hålla en förhandling

I ansökningsformuläret står det att det europeiska småmålsförfarandet är ett skriftligt förfarande. Där finns också information om hur man begär en muntlig förhandling (del 9). I fråga 9.1 ställs frågan om den sökande begär en muntlig förhandling och att i så fall ange skälen. I svarsformuläret, del 3, ställs samma fråga till den svarande. Om domstolen med hänsyn till omständigheterna i målet anser att en muntlig förhandling inte är nödvändig för ett rättvist förfarande (artikel 5.1 a) kan den avslå begäran. Om domstolen avslår en begäran om muntlig förhandling måste den skriftligen ange skälen till detta, men det framgår tydligt i dessa bestämmelser att beslutet om avslag inte kan överklagas eller omprövas separat.

5.4. Bevisupptagning

Av artikel 9.1 framgår att det är domstolens uppgift att besluta på vilket sätt bevisupptagning ska ske och hur omfattande bevismaterial som krävs för att den ska kunna meddela dom. I artikel 9.2 föreskrivs att domstolen får erkänna skriftliga uttalanden från vittnen, experter och parter. Sakkunnigbevisning eller muntliga vittnesmål får endast

tas om det inte är möjligt att meddela dom på grundval av övriga bevis i enlighet med artikel 9.4. Förhandlingarna ska ske i enlighet med villkoren i artikel 8, med hänvisning till användningen av lämplig teknik för distanskommunikation (se punkt 5.5). När bevisupptagning ska ske i en annan EU-medlemsstat måste domstolen överväga användning av de förfaranden som fastställs i relevanta EU-bestämmelser, särskilt i förordningen om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (förordningen om bevisupptagning)⁽³⁴⁾.

5.5. Användning av informations- och kommunikationsteknik

Användningen av informations- och kommunikationsteknik har blivit mycket viktig och detta återspeglas i den (ändrade) förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande. Eftersom den faktiska användningen beror på vilken teknik som finns tillgänglig på den domstol vid vilken talan väckts är det inte obligatoriskt att använda informations- och kommunikationsteknik under förfarandet. Enligt artikel 8.1 ska en muntlig förhandling hållas med hjälp av lämplig distanskommunikation. Detta inkluderar videokonferens eller telefonkonferens, som finns tillgänglig för domstolen, såvida inte användningen av sådan teknik inte är lämplig för ett rättvist förfarande på grund av de särskilda omständigheterna i fallet. Förordningen om bevisupptagning gäller om den person som ska höras har sitt hemvist eller sin vanliga vistelseort

i en annan medlemsstat än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen, inklusive arrangemanget för lämplig distanskommunikation. En kallad part som ska vara fysiskt närvarande kan begära att teknik för distanskommunikation används, förutsatt att tekniken finns tillgänglig vid domstolen, med motiveringen att arrangemanget för att vara fysiskt närvarande – i synnerhet med tanke på kostnaderna – är oproportionerligt mot fordran (artikel 8.2). En part som är kallad att delta i en muntlig förhandling genom teknik för distanskommunikation kan begära att vara fysiskt närvarande med del 9.2 i ansökningsformuläret och del 4 i svarsformuläret. I formulären ska parterna informeras om att kostnadsersättning lämnas enligt villkoren i artikel 16 (se punkt 3.4). Domstolens beslut om huruvida en muntlig förhandling ska hållas och i så fall huruvida den ska ske genom videokonferens eller annan teknik eller genom att parten är fysiskt närvarande får inte överklagas fristående från ett överklagande av själva domen (artikel 8.4).

Samma bestämmelser gäller för muntliga vittnesmål i enlighet med artikel 9.3 (se punkt 5.4).

⁽³⁴⁾ Förordning (EG) nr 1206/2001.

5.6. Domstolens funktioner

5.6.1. Domstolen leder förfarandet

De centrala målen för det europeiska småmålsförfarandet, som fastställs i artikel 1 i förordningen, är att skynda på, förenkla och minska kostnaderna för lösningen av tvister om mindre värden i gränsöverskridande mål i EU samt att därigenom underlätta möjligheterna till rättslig prövning⁽³⁵⁾. När det gäller att uppnå dessa mål har domstolarna tilldelats en nyckelroll, som innebär att de tar initiativ för att kontrollera och leda det europeiska småmålsförfarandet med tillämpning av nationell processrätt. Förutom att fastställa hur omfattande bevismaterial som krävs och hur bevisupptagningen ska ske, ska domstolen allmänt leda förfarandet i enlighet med principen om ett kontradiktoriskt förfarande och principen om en rättvis rättegång. Vidare är domstolen, enligt artikel 12.3, skyldig att om lämpligt försöka uppnå förlikning mellan parterna, och denna skyldighet är inte begränsad till den muntliga förhandlingen utan omfattar hela förfarandet för käromål och genkäromål (se även punkt 3.8).

5.6.2. Domstolen informerar parterna om procedurfrågor

Domstolens skyldighet att kontrollera och leda förfarandet vid handläggningen av europeiska småmål förstärks ytterligare i artikel 12.2, där det fastställs att domstolen även har skyldighet att stödja parterna när det gäller handläggningen och att upplysa dem om procedurfrågor. Av skäl 9 följer att domstolen därvid måste behandla parterna opartiskt för att säkerställa ett rättvist förfarande. Skyldigheten att underrätta parterna om procedurfrågor kan uppfyllas på olika sätt beroende på de nationella förfarandena. Det kan t.ex. göras muntligen under förfarandets gång eller elektroniskt via e-post eller telefonkonferens eller på något annat sätt som tillåts enligt nationell lagstiftning⁽³⁶⁾. I artikel 12.1 föreskrivs att parterna inte får åläggas att göra en rättslig bedömning av yrkandet, utan detta ankommer på domstolen att göra. Denna bestämmelse är av särskild betydelse i avsaknad av en advokat eller annan yrkesverksamhet som företrädare (artikel 12). I ett europeiskt småmålsförfarande bör domstolen inkludera åtminstone en person som är behörig att tjänstgöra som domare i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där den domstol som handlägger målet är belägen⁽³⁷⁾.

⁽³⁵⁾ Se även skäl 5, 7 och 8.

⁽³⁶⁾ Se skäl 22.

⁽³⁷⁾ Se skäl 27.

5.7. Tidsfrister

Inom 30 dagar från det att domstolen har mottagit svarandens svar på käromålet eller kändens svar på genkärålet ska den ta upp bevisning eller kalla parterna till en muntlig förhandling, om den beslutat att hålla en sådan. Eftersom snabbhet är av vikt måste domstolen hålla förhandlingen inom trettio dagar efter kallelsen. Som det anges ovan i punkt 5.2 föreskrivs det i artikel 14.2 att vissa tidsfrister kan förlängas, men endast i undantagsfall, och detta gäller även den 30-dagarsfrist som fastställs i artikel 7. Eftersom syftet är att alla steg i det europeiska småmålsförfarandet ska vidtas så snabbt som möjligt och eftersom denna tidsfrist är en maximifrist, kan domstolen bestämma en kortare frist än 30 dagar⁽³⁸⁾.

⁽³⁸⁾ När det gäller domstolens skyldighet att skynda på förfarandet, se skäl 23.

6

Kapitel sex
Domen

6.1. Meddelande av dom

En dom i en tvist enligt det europeiska småmålsförfarandet meddelas på något av nedanstående sätt.

6.1.1. Tredskodom – allmänt

Om svaranden inte svarar på käromålet inom fristen på 30 dagar från delgivningen av ansökningsformuläret och svarsformulär C, ska domstolen meddela dom. Om domstolen har begärt rättelse av ansökningsformuläret, ytterligare information eller närmare uppgifter och den part till vilken begäran har ställts inte svarar inom den fastställda tidsfristen får domstolen meddela dom till fördel för den andra parten. Om domstolen själv har fastställt en tidsfrist för något av ovanstående syften måste den underrätta den berörda parten om konsekvenserna av att inte iaktta tidsfristen, bl.a. möjligheten att under dessa omständigheter kan en dom komma att meddelas till nackdel för den parten.

6.1.2. Tredskodom – genkärsmål

Liksom när det gäller huvudkärålet kan domstolen meddela dom på grundval av genkärålet, om kändan inte svarar inom fristen på 30 dagar från delgivningen av genkärålet. I denna situation kan det presumeras att kändan önskar gå vidare med huvudkärålet, och domstolen kan därför inte avvisa kärålet utan att begära ytterligare

information från kändan efter mottagandet av svaret på kärålet. Domstolen måste avgöra vilket som är det rättvisaste sättet att gå vidare med hänsyn till parterna samt besluta om huruvida ytterligare uppgifter eller bevis ska begäras in i enlighet med artikel 7.1 a eller huruvida en förhandling ska hållas.

6.2. Dom meddelas efter det att alla uppgifter inkommit och efter bevisupptagning

6.2.1. När ingen förhandling hållits

När domstolen beslutar att meddela ett beslut avseende sakinnehållet i målet utan att hålla en förhandling, antingen efter det att den har mottagit ett eventuellt svar från svaranden på kärålet eller efter det att den har begärt att få ytterligare uppgifter inom en fastställd tidsfrist och har mottagit dessa uppgifter, ska den meddela dom inom 30 dagar från mottagandet av uppgifterna. Om domstolen har tagit upp bevisning som är nödvändig för att meddela dom, men inte har hållit någon förhandling, måste domen meddelas inom 30 dagar efter bevisupptagningen.

6.2.2. När förhandling hållits

Om domstolen håller en muntlig förhandling måste den meddela dom inom 30 dagar från dagen för förhandlingen. När förhandlingen

avslutas måste domstolen ha inhämtat alla uppgifter och bevisning som är nödvändiga för att meddela ett beslut avseende sakinnehållet i målet eller genkäröålet, om ett sådant föreligger. Domstolen har inte möjlighet att begära ytterligare uppgifter eller bevisning från parterna när förhandlingen väl har avslutats. Enligt artikel 14.3 kan tidsfristen på 30 dagar förlängas, men endast om domstolen i undantagsfall inte kan meddela dom inom den tidsfrist på 30 dagar som föreskrivs i förordningen. I sådana undantagsfall ska domstolen vidta alla nödvändiga åtgärder för att meddela dom så snart som möjligt. För att skynda på förfarandet kan domstolen naturligtvis meddela dom tidigare än efter 30 dagar, om den är redo att göra detta.

6.3. Domens utformning och innehåll samt delgivning av den

6.3.1. En dom ska vara skriftlig för att kunna delges parterna

Även om det i förordningen inte fastställs att en dom ska vara skriftlig och medlemsstaternas rättssystem varierar när det gäller huruvida det krävs en skriftlig dom i småmål, bör domen i ett europeiskt småmål vara skriftlig för att kunna delges parterna. I övrigt innehåller förordningen inga särskilda bestämmelser om domens utformning och innehåll, och

i enlighet med artikel 19 regleras dessa därför av lagstiftningen i den medlemsstat där den domstol som handlägger målet är belägen.

6.3.2. Språk i domen med avseende på delgivningen

I förordningen föreskrivs att domstolen på begäran av en part ska utfärda ett intyg för erkännande och verkställighet av domen⁽³⁹⁾. Domen utgör dock en separat handling. Det fastställs inte särskilt i förordningen att domen ska vara skriven på ett annat språk än språket vid den domstol som meddelar den, men eftersom den ska delges parterna måste det finnas en lämplig språkversion för delgivning, för att bestämmelserna i relevant EU-lagstiftning om delgivning ska vara uppfyllda⁽⁴⁰⁾. När domen måste översättas för att kraven vid delgivning ska vara uppfyllda, är det, beroende på bestämmelserna i relevant processrätt, sannolikt att kostnaderna för översättningen i första hand åläggs den person som vunnit målet och i vars intresse det ligger att domen verkställs. Kostnaderna kan eventuellt återfås från den person som fastställts vara betalningsskyldig, som en del av ersättningen för rättegångskostnaderna.

⁽³⁹⁾ Se punkt 8.3 nedan när det gäller intyget och kapitel 8 i allmänhet när det gäller erkännande och verkställighet.

⁽⁴⁰⁾ Se ovan punkt 4.2.3 och skäl 19.

6.3.3. Delgivning av domen till parterna

I artikel 7.2 föreskrivs att när domen har meddelats ska den delges parterna av domstolen med användning av en av de delgivningsmetoder som anges i förordningen (se artikel 13 och punkt 4.2.3 ovan).

6.4. Kostnader

Domen innehåller ett beslut om ersättning av kostnaderna för förfarandet. Ett av de viktigaste målen med det europeiska småmålsförfarandet är att kostnaderna ska hållas så låga som möjligt, såsom det fastställs i artikel 1 och skäl 29. I artikel 16 föreskrivs det därför att kostnader som är onödiga eller orimligt höga i förhållande till yrkandet inte får tilldömas. Detta är särskilt viktigt om den vinnande parten har företrätts av advokat eller annan jurist, eftersom kostnaderna för detta ska tas med i domen endast om de är proportionerliga i förhållande till fordrans värde och var nödvändiga. Den förlorande parten bör, med beaktande av denna princip och i enlighet med artikel 16 i förordningen, förpliktas att ersätta kostnaderna för förfarandet och kostnaderna ska fastställas i enlighet med relevant nationell lagstiftning. Se även punkt 3.4 i den här handboken.

7

Kapitel sju

Förnyad prövning och överklagande

7.1. Förnyad prövning enligt det europeiska småmålsförfarandet

I artikel 18 i förordningen föreskrivs om förnyad prövning av en dom som meddelats enligt det europeiska småmålsförfarandet. Förnyad prövning är möjlig antingen om dom meddelats mot svaranden till fördel för käranden, eller om svaranden har väckt genkärsmål och domstolen har meddelat dom mot käranden.

7.1.1. Grunder för förnyad prövning

Svaranden som inte går i svaromål har rätt att ansöka om förnyad prövning av domen – med hjälp av det tillgängliga förfarandet enligt nationell rätt – vid den behöriga domstolen i den medlemsstat där domen har meddelats, där svaranden

- inte delgavs ansökningsformuläret eller, vid muntlig förhandling, delgivningen inte skedde i så god tid att svaranden kunde förbereda sitt svaromål, eller
- utan egen förskyllan var förhindrad att bestrida fordran på grund av force majeure eller extraordinära omständigheter

under förutsättning i båda fallen att svaranden inte misslyckades med att bestrida domen när det var möjligt att göra det med hjälp av tillgängliga förfaranden för överklagande eller förnyad prövning enligt nationell rätt.

Ansökan om förnyad prövning ska ske inom 30 dagar från och med den dag då svaranden fick kännedom om domens innehåll och kunde reagera, senast från dagen då verkställighetsåtgärder vidtogs som medför att svaranden inte kan förfoga över hela eller delar av sin egendom. Ingen förlängning kan beviljas (artikel 18.2).

Anm.: Enligt artikel 18 kan förnyad prövning av en dom som meddelats enligt det europeiska småmålsförfarandet endast äga rum i den medlemsstat där domen meddelats, oavsett var domen ska verkställas.

När det gäller bestämmelsen om förnyad prövning i artikel 20 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande beslutade domstolen i mål C 119/13, *eco cosmetics* (ECLI:EU:C:2014:2144) att i ett fall där reglerna för delgivning i artikel 13–15 i förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande inte respekterades gäller inte artikel 20, och att det skulle krävas ett nationellt rättsmedel för att lösa frågan. Denna dom kan också vara av betydelse för tolkningen av artikel 18 i förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande.

7.1.2. Resultatet av en förnyad prövning

Om förnyad prövning beviljas på grundval av något av de skäl som anges i förordningen, ska den dom som är föremål för förnyad prövning upphävas. Svaranden ska inte gå miste om de förmåner som följer av nationella bestämmelser för eventuellt preskriptionsavbrott eller iakttagande av en talefrist. Om ansökan om förnyad prövning avslås har domen fortsatt rättskraft (artikel 18.3).

7.2. Överklagande

I artikel 17 föreskrivs att frågan om huruvida en dom kan överklagas i den medlemsstat där domen meddelats ska regleras enligt medlemsstaternas nationella lagstiftning. Vid överklagande gäller samma bestämmelser om kostnaderna som i det ursprungliga förfarandet avseende käromålet. Informationen om huruvida ett överklagande är tillgängligt och i så fall vilken domstol som är behörig finns tillgänglig på e-juridikportalen.

7.3. Rättsligt ombud vid förnyad prövning och överklagande

Vid förnyad prövning enligt artikel 18 är bestämmelserna i artikel 10 om rättsligt ombud tillämpliga på samma sätt som i det ursprungliga

förfarandet avseende huvudkäromålet och eventuellt genkäromål. Det är alltså inte nödvändigt att parterna företräds av ett ombud vid förnyad prövning. Vid överklagande av en dom som meddelats enligt det europeiska småmålsförfarandet bör man ta reda på vilka bestämmelser som gäller i denna fråga enligt nationell processrätt. Detta är särskilt viktigt med avseende på kostnaderna, eftersom det i artikel 17.2 föreskrivs att bestämmelserna om kostnader i artikel 16 ska tillämpas på alla överklaganden på samma sätt som i det ursprungliga förfarandet. Artikel 16 är även tillämplig på förfaranden för förnyad prövning enligt artikel 18. Det bör i detta sammanhang erinras om att enligt skäl 29 bör eventuella kostnader som tilldöms en klagande som förlorar överklagandet vara proportionerliga i förhållande till fordrans värde eller vara nödvändiga, och detta gäller även kostnader som uppkommer till följd av att motparten företräddes av advokat⁽⁴¹⁾.

⁽⁴¹⁾ Se även punkt 9.1.2.

8

Kapitel åtta

Erkännande och verkställighet

8.1. Erkännande och verkställighet – allmänna principer

8.1.1. Avskaffande av exekvatur

En dom som meddelas avseende ett käromål eller ett genkäromål enligt det europeiska småmålsförfarandet och som är verkställbar i den medlemsstat där den meddelas är också verkställbar i alla övriga medlemsstater. Enligt artikel 20.1 behövs ingen verkställighetsförklaring i verkställighetsmedlemsstaten och det finns ingen möjlighet att invända mot erkännandet av en dom som meddelats enligt det europeiska småmålsförfarandet⁽⁴²⁾. Under inga omständigheter tillåts omprövning i sak i verkställighetsmedlemsstaten. Domen ska vara verkställbar, utan hinder av eventuella överklaganden⁽⁴³⁾. Det bör emellertid erinras om att en person som önskar verkställighet av en dom som meddelats av en domstol enligt det europeiska småmålsförfarandet har möjlighet att använda sig av de förfaranden som föreskrivs i Bryssel I-förordningen (omarbetning).

I artikel 20.2 föreskrivs att domstolen på begäran av en part ska utfärda ett intyg avseende en meddelad dom och därvid använda standardformulär D, som återges i bilaga IV, utan extra kostnad. Domstolen ska på begäran förse den parten med det intyget på något

av unionsinstitutionernas övriga officiella språk genom att använda det flerspråkiga dynamiska standardformulär som finns tillgängligt på den europeiska e-juridikportalen. Ingenting i denna förordning ska göra domstolen skyldig att tillhandahålla en översättning och/eller translitterering av den text som införts i de fria textfälten i det intyget.

8.1.2. Verkställighetsförfarande – tillämplig lagstiftning

Enligt artikel 21 ska verkställighetsförfarandet regleras av verkställighetsmedlemsstatens lagstiftning med iakttagande av bestämmelserna i förordningen om verkställighet, och en dom som har meddelats i ett europeiskt småmålsförfarande ska verkställas enligt samma villkor som en dom som meddelats i verkställighetsmedlemsstaten.

8.2. Krav enligt det europeiska småmålsförfarandet – verkställighetsförfarande

För att inleda förfarandet för verkställighet av en dom som meddelats i ett europeiskt småmålsförfarande bör den person som ansöker om verkställighet tillhandahålla en autentisk kopia av det intyg om dom

⁽⁴²⁾ Se även skäl 30.

⁽⁴³⁾ Se artikel 15.1 och skäl 25.

som avses i artikel 20.2 och vid behov en översättning i enlighet med lagen i verkställighetsmedlemsstaten. Medlemsstaterna måste tillhandahålla information om vilka språk som, utöver de officiella språken, är godtagbara (artikel 21a.1). Översättningar av informationen om en doms sakinnehåll i det intyg som avses i artikel 20.2 ska göras av en behörig översättare (artikel 21a.2). Information om vilka språk som godkänns för verkställighet finns på den europeiska e-juridikportalen.

Den part som ansöker om verkställighet behöver inte ha ett ombud eller en postadress i verkställighetsmedlemsstaten, utöver eventuella representanter som parten anlitat för själva verkställighetsförfarandet (artikel 21.3). Parten behöver inte heller visa upp någon eventuell säkerhet, borgen eller deposition i verkställighetsmedlemsstaten för att verkställigheten ska kunna utföras (artikel 21.4).

8.3. Hur intyget om dom används

8.3.1. Formulär D

Formuläret för intyg om dom, formulär D, föreskrivs i bilaga IV till förordningen. Intyget utfärdas av den domstol som meddelat domen i ett europeiskt småmålsförfarande på begäran av endera parten. En begäran om intyg kan göras redan när förfarandet inleds, och begäran görs då i punkt 9 i ansökningsformuläret, formulär A. Ett intyg kan även begäras när som helst efter det att domen har meddelats, även om detta inte uttryckligen anges i förordningen. Det är bra om den som

ansöker om verkställighet av en dom i ett europeiskt småmålsförfarande förutser behovet av ett intyg och så snart som möjligt lämnar in en begäran till domstolen. Domstolen måste vara mycket noggrann när den fyller i intyget, eftersom verkställandet grundar sig på denna handling. Det är särskilt viktigt att den lämnar alla relevanta uppgifter för att göra det möjligt för den verkställande tjänsteman som ansvarar för den faktiska verkställigheten och andra berörda personer, såsom bankpersonal (t.ex. om ett bankkonto berörs), att uppfatta och förstå innehållet i verkställningsbeslutet, vem det riktar sig mot och vilka belopp som tilldömts genom domen. Alla dessa uppgifter ska lämnas i formulär D.

8.3.2. Språk som intyget ska vara avfattat på

Det kan vara nödvändigt att översätta intyget till lämpligt språk som används i verkställighetsmedlemsstaten. Varje medlemsstat har gjort information tillgänglig om vilka språk, med undantag för det eller de officiella språken, som är acceptabla för genomförandet (se artikel 21a). Den här informationen finns tillgänglig på den europeiska e-juridikportalen. Se även punkt 8.2 i den här handboken.

8.4. Hinder mot verkställighet och begränsning av verkställighet

8.4.1. Hinder mot verkställighet under exceptionella omständigheter

Enligt artikel 22 ska domstolen i verkställighetsmedlemsstaten vägra verkställighet av domen om den är oförenlig med en dom som tidigare meddelats i en medlemsstat eller i ett tredjeland, förutsatt att

- den tidigare domen avsåg samma sak och samma parter och uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i verkställighetsmedlemsstaten, och
- den omständighet som gör domen oförenlig med den tidigare meddelade domen inte åberopades och inte kunde ha åberopats som en invändning under domstolsförandet i den medlemsstat där domen i det europeiska småmålsförandet meddelades.

8.4.2. Förfarande för att invända mot verkställighet

Förordningen innehåller inga bestämmelser om hur man ska förfara för att invända mot verkställighet av en dom på grund av att den är

oförenlig, utan denna fråga regleras enligt processrätten i den berörda medlemsstaten. Domstolen i den berörda medlemsstaten har också vanligtvis möjlighet att i enlighet med den nationella lagstiftningen förhindra verkställighet av en dom i den del det belopp som tilldömts genom domen i ett europeiskt småmålsförfarande har betalats eller domen på annat sätt har efterkommit.

8.4.3. Vilandeförklaring eller begränsning av verkställighet

I artikel 23 föreskrivs att om en part mot vilken verkställighet begärs avseende en dom i ett europeiskt småmålsförfarande har överklagat domen eller om en sådan förnyad prövning (*challenge*)⁽⁴⁴⁾ fortfarande är möjlig, eller om en part har ansökt om förnyad prövning (*review*) av domen i enlighet med förordningen, får den behöriga domstolen eller myndigheten i verkställighetsmedlemsstaten, efter ansökan av parten

- begränsa verkställighetsförfarandet till säkerhetsåtgärder, såsom att "frysa" ett bankkonto eller lön,
- göra verkställigheten beroende av att det ställs en sådan säkerhet som domstolen bestämmer, eller

⁽⁴⁴⁾ Med förnyad prövning avses här även överklagande av domen, om överklagande är möjligt enligt lagstiftningen i den medlemsstat där den domstol som meddelade domen är belägen, samt en ansökan om förnyad prövning på grundval av oförenlighet i enlighet med artikel 22 i förordningen. Eftersom förnyad prövning (*review*) enligt artikel 18 i förordningen uttryckligen nämns i artikel 23, ska den situationen inte förstås så att den omfattas av överklagande/ förnyad prövning (*challenge*) i den mening som avses i artikel 23.

- när det föreligger exceptionella omständigheter, förklara verkställighetsförfarandet vilande, dvs. skjuta upp det vidare förfarandet under en angiven eller begränsad period.

8.5. Förfarande för verkställighet av en dom som meddelats i ett europeiskt småmålsförfarande

8.5.1. Steg för att verkställa domen

Det första steget mot verkställande av den skyldighet som slås fast i domen i ett europeiskt småmålsförfarande är att erhålla en dom och ett intyg om dom. För att se till att skyldigheten i fråga fullgörs och säkerställa betalning eller genomförande behöver ytterligare steg tas, för den händelse den person mot vilken dom meddelats inte frivilligt efterkommer domen genom att genomföra betalningen eller vidta eller avstå från de åtgärder som domstolen beslutat om. I detta fall är verkställighetsåtgärder nödvändiga.

8.5.2. Verkställande myndigheter och organ

För att säkerställa verkställandet av en dom är det nödvändigt att vända sig till de myndigheter eller organ i verkställighetsmedlemsstaten som är behöriga att vidta verkställighetsåtgärder. Detta kan innebära att sända handlingarna och anvisningarna till en domstol i den berörda medlemsstaten, om verkställandet är domstolsbaserat, eller direkt

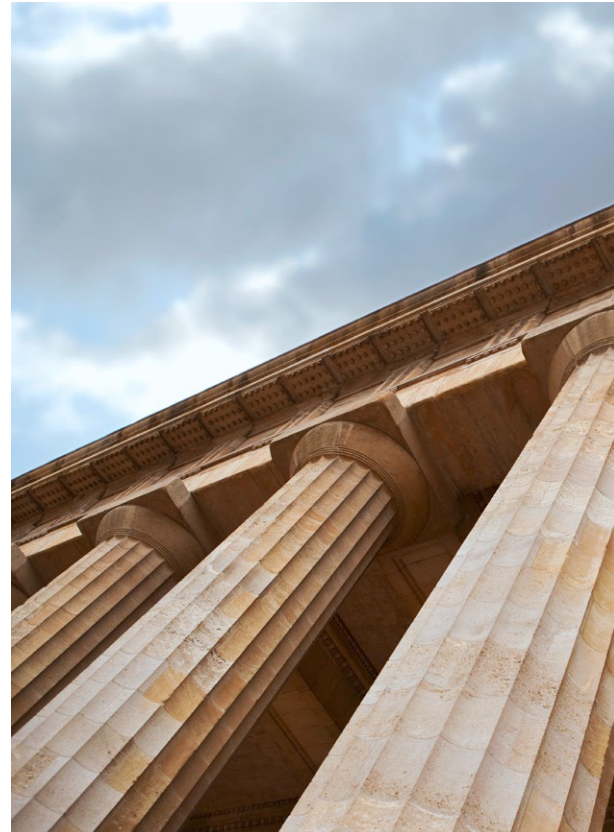
till verkställande tjänstemän, om dessa godtar anvisningar direkt från en person som ansöker om verkställighet av en dom. Närmare uppgifter om tjänstemän som ansvarar för verkställighet i de olika medlemsstaterna och uppgifter om verkställandet av domar finns på nationella webbplatser och på den europeiska e-juridikportalen.

8.5.3. Språk – praktiska konsekvenser för verkställigheten

En part som ansöker om verkställighet av en dom bör tänka på att det kan finnas både praktiska och rättsliga krav som avser språket. Till exempel om verkställighet har sökts mot svaranden och denna ska delges handlingar i en annan medlemsstat, i enlighet med nationell lagstiftning som är tillämplig på verkställighet av domar, är kraven avseende språk i förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande och i förordningen om delgivning tillämpliga. Det bör också erinras om att domstolarna, de tjänstemän som ansvarar för verkställigheten och andra som är involverade i verkställandet måste kunna förstå innehållet i domen och intyget för att verkställandet ska kunna genomföras effektivt. Detta gäller även personer som är involverade som tredje parter, såsom bankanställda och andra som förvaltar egendom som tillhör den person mot vilken verkställighet av domen har sökts och ska genomföras.

8.6. Förlikning inför domstol

I artikel 12.3 föreskrivs att domstolen ska göra ansträngningar att nå en lösning mellan parterna under förfarandet. I enlighet med artikel 23a i förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande ska en förlikning som godkänns av eller ingås inför en domstol inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet och som är verkställbar i den medlemsstat där förfarandet genomfördes erkännas och verkställas i en annan medlemsstat på samma villkor som en dom som meddelas i det europeiska småmålsförfarandet. Bestämmelserna om erkännande och verkställande av domar i det europeiska småmålsförfarandet så som de avhandlas i understyckena ovan ska gälla i tillämpliga delar.

9

Kapitel nio

Avslutande frågor

9.1. Advokat

9.1.1. I ett europeiskt småmålsförfarande krävs ingen advokat

I artikel 10 och skäl 15 fastställs att det inte är obligatoriskt att företräddas av en advokat, vilket innebär att eventuella bestämmelser i en medlemsstats nationella lagstiftning som anger att parterna ska företräddas av advokat inte är tillämpliga i ett europeiskt småmålsförfarande. Likaså framgår det av artikel 21.3 a att det för verkställighet av en dom i ett europeiskt småmålsförfarande inte krävs att en part har ett ombud i verkställighetsmedlemsstaten. Här avses inte tjänstemän som ansvarar för det faktiska genomförandet av verkställighetsåtgärderna i medlemsstaten, såsom stämningsmän (t.ex. *Huissier de Justice*, *Deurwaarder* eller *Messenger at Arms*). Anledningen till att det inte krävs någon advokat är att minska rättegångskostnaderna.

9.1.2. Advokatkostnader

En part som funderar på att anlita en advokat i ett europeiskt småmålsförfarande bör tänka på att även om dom meddelas till hans eller hennes fördel, finns det en risk att domstolen inte förpliktar den andra parten att ersätta advokatkostnaderna, eftersom domstolen enligt artikel 16 inte ska tilldöma ersättning för kostnader som är onödiga eller är oproportionerliga i förhållande till yrkandet. I skäl 29, där det erinras om syftena och målen med det europeiska småmålsförfarandet, bl.a.

att uppnå enkelhet och kostnadseffektivitet, anges att domstolen när den bedömer vad som är proportionerligt i förhållande till fordran bör beakta den omständigheten att den andra parten, dvs. den part som vunnit målet, företräddes av advokat.

9.2. Information och hjälp

9.2.1. Information – allmänt

I förordningen om ett europeiskt småmålsförfarande finns olika bestämmelser där det föreskrivs att medlemsstaterna ska tillhandahålla information om olika aspekter av det europeiska småmålsförfarandet. I artikel 24 åläggs medlemsstaterna att samarbeta, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket, för att förse allmänheten och yrkesverksamma med information om det europeiska småmålsförfarandet. I artikel 25 föreskrivs särskilt att medlemsstaterna ska lämna information till Europeiska kommissionen om följande aspekter rörande det europeiska småmålsförfarandet:

- Vilka domstolar som är behöriga att döma i ett europeiskt småmålsförfarande.
- Vilka kommunikationsmedel som medlemsstaterna godtar för mottagandet av ansökningsformulär i ett europeiskt småmålsförfarande.

- Vilka myndigheter eller organisationer som är behöriga att tillhandahålla praktiskt stöd enligt artikel 14.
- Vilka elektroniska delgivningsmetoder och kommunikationsmedel som finns tillgängliga och som är tillåtna enligt artikel 13 och vilka personer eller typer av yrken, om sådana finns, som enligt lag har skyldighet att ta emot delgivning eller kommunikation på elektronisk väg.
- Vilka domstolsavgifter som gäller för det europeiska småmålsförfarandet eller hur de beräknas liksom betalningsmetoderna enligt artikel 15 a.
- Huruvida det finns möjlighet till överklagande och i så fall inom vilken tidsfrist överklagande ska inges.
- Hur ansökan om förnyad prövning går till enligt artikel 18 och vilka domstolar som är behöriga för detta.
- Vilka språk som ett intyg om dom i ett europeiskt småmålsförfarande får vara avfattat på enligt artikel 21 a.1.
- Vilka myndigheter som är behöriga i fråga om verkställighet och vilka myndigheter som är behöriga i enlighet med artikel 23.
- Vilka myndigheter som har befogenhet i medlemsstaten med avseende på verkställighet, inbegripet beslut om vilandeförklaring eller begränsning av verkställighet.

I samma artikel krävs också att medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om senare ändringar av denna information.

Kommissionen ska offentliggöra uppgifterna. Det görs i första hand via e-juridikportalen.

9.2.2. Information och hjälp till parterna

Utöver den allmänna information som ska finnas tillgänglig om hur det europeiska småmålsförfarandet fungerar, ska enskilda parter få hjälp och information i olika steg av förfarandet, bl.a. följande:

- Enligt artikel 11 ska parterna få praktisk hjälp med att fylla i formulären (se punkt 3.1 i den här handboken).
- Enligt artikel 12 ska domstolarna vid behov upplysa parterna om procedurfrågor (se punkt 5.6.2 i den här handboken).
- Enligt artikel 14 ska domstolarna informera parterna om konsekvenserna av att överskrida de tidsfrister som fastställs av domstolen (se paragraf 4.6, 5.2, 5.7 och 6.2.2 i den här handboken).

Medlemsstaterna ska också se till att ansökningsformuläret, formulär A, finns att tillgå vid alla domstolar där ett europeiskt småmålsförfarande kan inledas.

9.3. Översyn av det europeiska småmålsförfarandet

Enligt artikel 28 ska förordningen vara föremål för översyn senast den 15 juli 2022. Kommissionens rapport bör innehålla en utvärdering av verksamheten enligt det europeiska småmålsförfarandet, innefattande a) en utvärdering av huruvida den finansiella gränsen som anges i artikel 2.1 – som den 15 juli 2017 fastställdes till 5 000 euro – är lämplig för att uppnå målet att underlätta tillgången till rättslig prövning för medborgare och små och medelstora företag i gränsöverskridande fall och b) en utvärdering av huruvida en utvidgning av tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet, särskilt när det gäller ersättningskrav, är lämplig för att underlätta tillgången till rättslig prövning för arbetstagare vid gränsöverskridande arbetstvister.

Referensmaterial och länkar

Den europeiska e-juridikportalen är ingångsställe till all relevant information om det europeiska småmålsförfarandet. Ansvaret för att tillhandahålla information om det europeiska småmålsförfarandet delas mellan medlemsstaterna och Europeiska kommissionen.

A) Formulär som ska användas i det europeiska småmålsförfarandet

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-sv.do

B) Nationell information om användningen av förfarandet, inklusive de behöriga domstolarna och annan information i enlighet med artikel 25

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-sv.do

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande, ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421 av den 16 december 2015 om ändring av förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande och förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande.

PRINT	ISBN 978-92-76-08291-0	doi:10.2838/573989	DS-01-19-470-SV-C
PDF	ISBN 978-92-76-03902-0	doi:10.2838/963199	DS-03-19-355-SV-N

För användning eller reproduktion av bilder eller annat material som inte omfattas av EU:s upphovsrätt måste tillstånd sökas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Omslagsbild: © Shutterstock

Övriga bilder: s. 6, 8, 16, 21, 29, 55, 59, 65 © Shutterstock / s. 15, 21, 52, 66 © Unsplash / s. 30, 37, 38, 41, 46, 51, 56, 60, 69 © Pexels

© Europeiska unionen, 2019

Kopiering tillåten med angivande av källan.

Mer information om civilrätt i EU finns på e-judidikportalen:
<https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=sv&action=home>

Följ oss

<https://www.facebook.com/EUJustice/>

https://twitter.com/EU_commission

Europeiska unionens
publikationsbyrå

Europeiskt Rättsligt Nätverk
på privaträttens område

